rjestymättömien järjestämi-
n on tärkein tehtävämme

VAPAUS

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

. 239 — 1930 Perjantaina, lokak. 10 p:nä — Fri., Oct. 10 XIV Vuosik. — Vol. XIV

asilian kapinalliset saavut-taneet huomattavia voittoja

llitus on keskittämässä joukkojaan eteneviä kapinallisia vastaan — Laivasto on hallituksen takana

O PAOLO, Brasilia, lokak. 9. — e tulleet tiedot kertovat, että ilian kapinalliset joukot ovat uttaneet huomattavia voittoja ambucossa ja sitä lähellä ole- paikoissa, lyöden suuremmitta rinnoitta hallituksen joukot, eivät kyenneet pidättämään allisia joukkoja. Pernambucon tetaan olevan kapinallisten kä- näitten saavutettua sen kä- 48 tunnin taistelun jälkeen. tenä sotilaallisesti tärkeimpänä ana pidetään sitä, että brasi- nen laivasto on asettautunut tuksen puolelle, siitä huolimatta ensitiedot asiasta osoittivat vas- aista. Huhuiltiin huomattavan laivastosta liittoutuneen kapi- siin joukkoihin, viimeisten tie- ntojen osottaessa, että laivas- n aktiivisesti osallistumassa of- iviin kapinallisia vastaan, u- en risteilijöiden pommittaessa allisten asemia Rio Grande do altion rannikolla. Vakavia tais- ta on sattunut Bello Horizontes- Minas Geraesin valtiossa, kapi- sten joutuessa ankariin yhteen- hin hallituksen joukkojen kans-

ius mobilisoi reservit liikkeelle Laajoihin sotatoimiin ryh-dytään

O DE JANEIRO, Brasilia, lo- 9. — Kuten aikaisemmat tiedot kertoneet on 420,000 miestä tävä armeija parhaillaan aset- ssa liikekannalle, sotaministe- elostaessa suunnitelmain olevan lit sotatoimien alottamiseksi lla rintamalla etelä-, keski- ja ois-Brasiliassa. Hyökkäyksen näisenä päämääränä tulee ole- n eristää kapinallisten pohjoiset t eteläisistä voimista, samalla aijotaan iskeä etelässä olevia ksia vastaan sekä pohjoisessa ambucoa kohden.

maan aikaan kun näihin sota- in ollaan valmentautumassa on a joukkovangitsemisia toimitet- aikkialla, tarkoituksella kaapata d kapinallisiksi epäillyt ainek- Useita huomautita nykyisen uksen vastustajia on joutunut tuksi.

kara sensuuri on otettu käy- öön, kaikkien tiedonvälityslai- n asetettua hallituksen kontrol- alaisuuteen. Uutistoimistot tul- ehkäisemään lähettämästä tie- ulkomaille ennenkuin nämä tie- ovat saaneet hallituksen asetta- sensuurin "vahvistuksen."

rikalainen pääoma tukee Bra- silian kapinahanketta

uri noussut kapinallike, joka on ätty Brasilian brittiläismyöntei- hallituskoneiston kukistamiseksi, suoranaisesti amerikalaisen im- lismin alullepanema, kuvastaen imperialistisia ristiriitoja jot- vallitsevat amerikalaisten ja läisten rahamiesten etujen kes- Brasilian raaka-ainelähteisiin in kuin markkinapaikkoihinkin len.

tä kenkä puristaa pääomasijoi- n kannalta, selvenee siitäkin, Brasilian hallituksen ja sen vi- sten ulkomaisten edustajien ta- on vakuutettu, että brittiläinen ma ei ole vaarassa, vaan että uksen voimat tulevat takaa- n sikäläisten asioitten ennallaan misen.

shingtonissa oleva Brasilian lä- jäs S. Gurgel do Amaral on se- nut canadalaisille uutistoimis- , että canadalaisten rahamies- sijoitukset, jotka luonnollisesti läheisesti sidotut suuremmalta a brittiläisiin sijoituksiin, ovat tut. Suurin osa canadalaista maa Brasiliassa on kiinni valo- oimalaitoksissa, näitten sähkö- oratsionien toiminnan keskitty- Rio De Janeiron seuduille, joka allituksen vaikutusvallan kes- istenä. Brittiläisen pääoman se- taan muodostavan noin puolet sta ulkomaisista pääomasijoi- sta Brasiliassa.

mmunistinen toiminta aiheuttaa huolestuneisuutta

O DE JANEIRO, Brasilia, lo- 9. — Täkäläisissä piireissä on istu huolestuneisuutta sen joh- , kun kommunistinen toiminta aavuttamassa entistä laajempaa isuutta vallitsevan kireän tilan- aikana. Työläisten keskuudessa rasemmistuminen tulemassa il- emmäksi. kommunistisen puo- n työskennellessä vallankumouk- ella ohjelmallaan. Se on pal- massa näitten sisäisten taiste- en todellisen luonteen imperia- ten ryhmien keskeisinä taiste- yhderruudesta.

Uuden Seelannin radat lisäävät työttömyyttä

Kriisin ratkaisemiseksi vähennetään työvoimaa yhä enemmän kustannusten supistamiseksi

WELLINGTON, Uusi Seelanti, lokak. 9. — Uuden Seelannin hallituksen rautateiden ollessa huonossa taloudellisessa asemassa yleisen talouskriisin koskiessa niihin vakavissa merkeissä, on erikoinen asiaa tutkinut komissioni esittänyt, että kustannuksia vähennetään yleisellä säästäväisyydellä, siihen sisältyen työvoiman huomattava vähentäminen ja tehosimpien metoodien käytäntöönottaminen.

Tämä merkitsee sitä, että yritykset vakiinnuttaa kriisin runtelemaa taloutta seurautuvat entistä tiukempana ahdinkona työläisille. Porvaristo on säyttämässä taakan vallitsevasta kriisistä työväenluokan harteille, tämän ollessa pakoitetun kärsimään ahtaammasta työttömyystilanteesta, kireämmästä riistosta ym.

Kuinka paljon työläisten verta ja hikeä

on niissä miljoonissa, jotka kuparimagnaatti jätti omaisilleen

MINEOLA, N. Y. lokak. 9. — Tunnettu suurkapitalisti, kuparimagnaatti Daniel Guggenheim, joka kuoli viime viikolla, määräsi testamentissaan kullekin kolmelle lapselleen kaksi miljoonaa dollaria, sekä kaksi miljoonaa dollaria "hyväntekeväisyystarkoituksiin". Leskelle jäi loppu omaisuudesta, jonka määrästä ei vielä olla selvillä, mutta nousee se kaikissa tapauksissa miljooniin.

Japanilaiset poliisit tapelleet Kiinassa

TOKIO, lokak. 8. — Rengon uutistoimisto ilmoittaa, että 130 japanilaista poliisia on lähetetty Korean rajan ylitse, Chientaon piiriin, Mandshurian puolelle, sen jälkeen kun siellä oli tapahtunut taistelu japanilaisten ja kiinalaisten poliisien välillä, missä kaksi japanilaista sai surmansa.

Kahakan sanotaan alkaneen siitä, että japanilaiset poliisit sekaantuivat kiinalaisten poliisien ja korealaisten asukkaiden välillä olleeseen riitaan.

N.-liiton paperipuut vaarallisena kilpailijana Canadalle

Selostetaan olevan valtaamassa amerikalaisia markkinoita canadalaiselta paperipuutuotannolta

OTTAWA, lokak. 9. — Täällä koolla olevalle rautatieasiain komissionille on esitetty todisteita siitä, miten Nesuvostoliiton paperipuukauppa on muodostunut uhkaavaksi kilpailijaksi canadalaiselle paperipuuvienniille, viimeksimainitun ollessa menettämässä markkinoita Yhdysvalloissa neuvostopaperipuun edessä. Canadalaisten paperiyhtiöitten toimesta on esitetty anomus rautatiekomissionille canadalaisten paperipuitten rahtimaksujen alentamiseksi Yhdysvaltoihin lähetettäviltä puilta, syystä, että tämä kuulemma tekisi mahdolliseksi tehoisamman kilpailun neuvostopaperipuitten kanssa, sillä nykyisellään ollen ne kuljetetaan yhtä alhaisilla taksoilla canadalaisista satamista Yhdysvaltoihin, suuren osan tästä kaupasta tullen Canadan satamien läpi, rautateitse lähetettäväksi paperitehtaille Yhdysvaltoihin.

Canadalaisten paperipuuintressien päämääränä näyttää olevan saattaa neuvostopaperipuun kokonaan Canadasta sulkeminen, yksinpä sellaisissakin tapauksissa, jolloin se ajotaan kuljettaa suoraan canadalaisista satamista amerikalaisiin tehtaisiin Yhdysvaltain puolelle.

Kahdeksan surmaantunut lento-onnettomuudessa Saksassa

DRESDEN, Saksa, lokak. 9. — Kahdeksan henkilöä sai surmansa silmänräpäyksessä kun Berliinistä Wieniin matkalla oleva matkustajalentokone putosi maahan täällä. Onnettomuuden syyksi selostetaan moottorivian, joka pakotti lentokoneen yrittämään laskeutua ennen lentokentälle pääsyä. Menettäen kuitenkin riittävän nopeuden suistui se maahan pystysuorasti, kuuden matkustajan ja kahden ilmailijan surmautuessa.

Taaskin radiumilöytö

TORONTO, lokak. 10. — Kaksi torontolaista miestä, LaBinen veljekset uskovat tehneensä arvokkaan radiumia sisältävän malmilöydön Echo Bayssa, Great Bear Laken kaakkoisella rannikolla, luoteisessa territorissa, lähellä napapiirin rajaa. Näytteet malmista on jätetty sekä hallituksen että yksityisille mineraalitutkijoille. Miehet eivät ole vielä palanneet Torontoon, mutta odotetaan heidän saapuvan tällä viikolla. Tutkimusmatkansa olivat miehet suorittaneet MacKenzie-joen linjaa myöten lentokoneella ja kanooteilla.

SOTAPROVOKATSIONI NEUVOSTOLIITTOA VASTAAN SAA HÄIKÄILEMÄTTÖMÄMMÄN LUONTEEN

NYT JO JULKEASTI PUHUTAAN NEUVOSTOLIITON TUONEEN ASEITA YHDYSVALTOIHIN VALLANKUMOUKSEN SUORITTAMISTA VARTEN

LOS ANGELES, Cal., lokak. 8. — Fishin fascistisen kommunistivastaisen tutkijakomitean ollessa täällä keräämässä todistusainehistoa kommunistisesta toiminnasta Yhdysvalloissa, selosti sen edessä eräs Leroy S. Smith, että hänellä on tiedossaan, "että Neuvostoliiton salainen poliisilaitos, tsheka, on tuottanut aseita Yhdysvaltoihin tarkoituksella kaapata haltuunsa yleiset rakennukset, tiedonvälityslaitokset ja sotalaitoksen."

Tämä amerikalaisten kapitalistien palkkaama provokaattori edelleen selostaa, että Yhdysvaltoihin on tuotu 20,000 kivääriä, joilla aseistetaan kommunistien taisteluvoimat Yhdysvalloissa. Hän ei kuitenkaan "paljastanut" niitä lähteitä, joista nämä "tiedot" olivat tulleet, selostaen kommunistien toimeenpanevan yleisen taisteluvoimien tarkastuksen marraskuun 24 päivänä.

Tällaiset "paljastukset" ovat ärrettömän kömpelöitä luonteeltaan, mutta siitä huolimatta ne paljastavat miten katalilla keinoilla neuvostovastaista provokatsionia edistetään, mielialan lietosomiseksi vihamieliseksi neuvostojen maalle ja maaperän luomiseksi otolliseksi sotatoimille sitä vastaan.

Näitten "paljastusten" valheellisuus on kylläkin ilmeistä yleensä työläisille, jotka ovat tulemassa tuntemaan ne metoodit, joita fascistiset kommunismin tutkijat käyttävät, tämän Fishin komiteankin turvautuessa kerta toisensa jälkeen suoranaisiin vääristelyihin ja asiakirjaväärennyksiin tehdäkseen jonkinlaisen uskottavan vaikutuksen hyökkäyksessään kommunistista toimintaa vastaan.

VALTAKUNNAN KONFERENSSI KÄSITTELEE TULLIKYSYMYSTÄ

BENNETT ESITTÄNYT TULLIEN KOROTTAMISTA JA VALTAKUNNAN SISÄISTÄ KAUPALLISTA SUOSITUIMMUUTTA — IMPERIALISTISET RISTIRIIDAT KUVASTUVAT

LONTOO, lokak. 9. — Brittiläisen valtakunnan eri osien edustajain konferenssi käsitteli tullikysymystä, tähän kysymykseen keskittyessä ne lukuisat probleemit, jotka eri dominioilla on osallaan osana vallitsevasta kapitalistisesta pulakaudesta. Canadan pääministeri R. B. Bennett teki esityksen, jonka mukaan valtakunnan sisällä omaksuttaisiin jonkinlainen keskeinen suosituimmuusstandardi, samaan aikaan kuin yleensä tulleja ulkovaltoja vastaan korotettaisiin 10 prosentilla.

Samaan aikaan puhuessaan konferenssin edessä on pääministeri Bennett selvästi osottanut Canadan hallituksen seisovan canadalaisen porvariston etujen takana "Canada ensiksi" politiikkansa mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että valtakunnan edut tai oikeammin sanottuna brittiläisen kapitalismin edut, sellaisenaan eivät tule käsiteltyä muulta kuin canadalaisen porvariston etujen kannalta, tämän sellaisenaan osottaessa löyhtymistä brittiläisen valtakunnan yhtenäisyydessä taloudelliselta kannalta.

Bennett korosti sitä, että Canadan on löydettävä markkinat viljaleen ja näitä se ei voi, otollisemmin etsiä muualta kuin Englannista, jolle Canada voi vastapalvelukseksi myöntää tullietuisuuksia muihin ulkovaltoihin verrattuna. Taloudellisten etujen yhdenmukaisuudet tässä suhteessa ovat pakottavalla tekijänä brittiläisen ja canadalaisen kapitalismin yhteistyöskentelylle, joissa merkeissä Bennett ajaa nykyistä politiikkaansa.

Hoover on vakuuttanut AFL:n byrokraateille hyvinvointia

Ei tiennyt mitään työttömyydestä eikä palkkojen alennuksista

BOSTON, Mass., — Kardinaali O'Connellin toimittamalla aamurukouksella rupesivat AFL:n "lihavat pojat" konventsionissaan suunnittelemaan miten parhaiten voitaisiin Amerikan työväenluokkaa pettää ja johtaa harhaan. Että kapitalistit varmasti tietäisivät että AFL:n johtajat ovat heidän etujensa ajajia, kutsuttiin Amerikan Legionaa tervehtimään saapunutta presidentti Hooveria puhumaan kinventsioonille. Hoover taasen vakuutti tapansa mukaan, että "hyvät ajat ovat tulossa", vielä hän vakuutti, että huolimatta taloudellisesta lamaannuksesta, työläisten palkat ovat pidetty korkealla. Presidentti ei maininnut mitään siitä että jokaisella teollisuusalalla on viimeisten kuukausien aikana toimitettu palkkojen alennuksia, ei tiennyt mitään työttömyydestä, puutteesta ja kurjuudesta, joka on miljoonien Amerikan työläisten jokapäiväisenä vieraana.

New Yorkin Workers koulu saanut uhkauskirjeen

NEW YORK, lokak. 7. — Täällä toimiva Workers-koulu on saanut vastaanottaa seuraavan uhkauskirjeen:

"Meidän huomiotamme on kiinnittänyt se seikka, että te tahdotte myrkyttää nykyaikaisten amerikalaisten lasten mielet Neuvosto-Venäjän kommunistisilla opeilla. Me haluamme huomauttaa teille, että ellette te lopeta tällaista opetustanne kolmen viikon kuluessa siitä päivästä lukien kun saatte tämän kirjeen, me tulemme 'korjaamaan teidän kärrynne'.

"Me neuvomme teitä olemaan julkaisematta tätä kirjettä, ennenkuin harkitsette asiaa, sillä kuolema voi olla seurauksena. Me tiedämme kuka te olette ja missä te asutte. Älkää yrittäkö etsiä suojelusta poliisilta, sillä me tulemme pitämään huolen siitä, että te ette tule selaista saamaan. Te pelaatte korkean voltin kanssa silloin, jos ette ota vastaan meidän määräyksiämme. Me toivomme että tähän asiaan syvennytään ja myöskin toivomme, että mitään verenvuodatusta ei tule tapahtumaan.

"Kunnioituksella teidän, Pohjois-Amerikan kommunistivastainen liitto, Inc."

Kirje on leimattu High Bridge St., N. Y., lokak. 4 p., klo 2 ilap. Kirjekuoren yläreunassa oli nimi "Hotel Statler, Cleveland.

Luokkataistelun kärjistyessä nousevat fascistiset voimat Yhdysvalloissakin esiin yhä julkeimpina ja verenjanoisempina. Työläisten on valmistauduttava ottamaan vastaan heidän hyökkäyksensä.

Amerikalaiset pommittaneet Kiinan punaisia

NANKING, Kiina, lokak. 6. — Amerikalainen sotalaiva Panay on pommittanut punaisen armeijan joukkoja Jangtse-joen rannikolla, käyttäen kolmen tuuman tykkejä ja konekiväärejä. Punaisten joukkojen taholta vastattiin tykeillä sotalaivan pommitukseen. Taistelua kesti pitkän aikaa.

Nankingin hallitus väittää saaneensä voiton valkokenraali Feng-Yu-Hsiangin joukoista, ja että Fengin armeijan 100,000 sotilasta käsittävä joukko olisi ajettu Keltaisen joen toiselle puolelle, pois Honanin maakunnasta. Tämä tieto saadusta voitosta ei kuitenkaan ole saanut vahvistusta, joten se voi olla Nankingin hallituksen taholta suuresti liioiteltu.

Taasen lentäjiä Atlannin matkalla

ST. JOHN'S, Newfoundland, lokak. 9. — Odotettuaan viisitoista vuorokautta sopivia ilmastosuhteita lähtivät kapteeni Erroll Boyd ja luutnantti Connor lentomatkalleen Atlannin yli Newfoundlandista Irlantiin.

Lähtö tapahtui virheettömästi, jättiläiskokonen Bellanca-yksitaso lähtiessä alkuun mainiolla tavalla.

Yhdysvaltain sotaveteraanit kapinallisina

Uhkaavat marssia 50,000 lukuisena Washrngtoniin

NEW YORK, lokak. 7. — Maailmansotaveteraanien järjestö julkaisi tänään kutsun, jossa kehoitetaan työttömiä maailmansodan veteraaneja 50,000 lukuisena marssimaan Washingtoniin protesteeraamaan työttömien sotaveteraanien puolesta. Sotaveteraanien protestikokoukseen Union Squarelle kokoontui useita satoja sotaveteraaneja, jotka kannattivat mielenosoituskulkueen järjestämistä Washingtonniin.

Neuvostomaan edistyminen kauhistuttaa

MOSKOVA, lokak. 7. — Neuvostohallituksen virallisessa äänenkannattajassa, Isvestiassa, on julkaistu hiljattain kirjoitus, jossa sangen purevasti arvostellaan Yhdysvaltain farmilautakunnan johtajaa, Leggeä, hänen lausuntonsa johdosta, jossa sanotaan, että on epäviisasta antaa Neuvostoliiton ostaa niin paljon koneita Yhdysvalloista.

"Ensiksikin," sanotaan kirjoituksessa, "ei ole totta se, että Neuvostoliitto ostaa liian paljon koneita teollisuutta varten. Päinvastoin niinkuin jokainen tietää, koneita on tuotu Neuvostoliittoon alle siitä määrästä, mitä tarvitaan teollisuutemme rakentamiseksi ja maatalouden koneellistuttamiseksi.

"Väite, että Neuvostoliitto ei tarvitse teknillisiä maatalousvälineitä ja että kuokka ja äes voivat tuottaa yhtä paljon kuin traktori ja combinderi, kuuluu naurettavalta, kaikista lievimmin sanottuna. — Neuvoessaan meitä vähentämään teollisuuskoneiden tuontiamme, tarkoittaako Legge sillä sitä, että meidän tulisi ostaa vähemmän Yhdysvalloista, "Tuskin".

Lopuksi Isvestia selittää Yhdysvaltain farmilautakunnan johtajan pelkäävän Neuvostoliiton edistymistä ja siksi hän tahtolsi ehkäistä koneiden viennin Neuvostoliittoon. Senlisäksi lehti ivallee niitä, jotka selittävät Neuvostoliiton vehnän saaneen aikaan vehnän hinnan romahduksen. "Se huuto oli kapitalistisen maailman yritys heittää vastuunalaisuus Neuvostoliiton harteille kaikista kapitalististen maiden maatalouskriisin suruista ja synneistä."

Hoover rikkurihotellissa

CLEVELAND. — Käytyään täällä, asettui presidentti Hoover asumaan rikkurihotelliin. Unibyrokraatit kohteliaasti poistivat kaikki lakkovahdit hotellin edustalta siksi aikaa kun presidentti siellä majaili.

Ranskan hiilenkaivajat julistaneet mielenosotuslakon

Uhkaavat ryhtyä lakkotaisteluun ellcivät työnantajat suostu vaatimuksiin

PARIISI, Ranska, lokak. 8. — Ranskalaiset hiilenkaivajat mielenjulistivat 24 tunnin yleisen mielenosotuslakon, osotuksena joukkovoimastaan, ja muistutuksena kaivosporhoille, että ellei työläisten vaatimuksiin suostuta niin hiilenkaivajien yleislakko on uhkaamassa.

Hiilenkaivajat vaativat vuotuiset kesälomat täydellä palkalla, johon vaatimukseen kaivosparoonit ovat tähän mennessä vastanneet kieltei-sesti. Työläiset ovat kuitenkin päättäneet taistella tämän vaatimuksensa puolesta viimeiseen saakka, joten Ranskan hiilikaivosteollisuudessa on jälleen uhkaamassa laajoja lakkotaisteluita.

Harkovin piirissä saatu kasvamaan riisiä

Postyshevin nimelle omistetun neuvostotilan puutarhanhoitaja, korealainen Munpensen sai ensikertaa kasvamaan riisin niin pohjoisessa piirissä kuin on Harkovin piiri. Munpensen kylvi riisin toukokuussa erikoisesti muokatuille maapalstoille, joiden yhteinen pinta-ala oli 2,000 neliömetriä. Riisi alkoi itää viikon päästä. Kylvöjen tila on hyvä. Ukrainan kasvitieteellisen instituutin komitea on tunnustanut että Munpensenin koe on antanut täysin myönteisiä tuloksia. Parhaillaan instituutti ottaa selvää laajemmista riisin kylvömahdollisuuksista tällä vyöhykkeellä. Munpensen on saanut palkinnon.

FRANKFURT-AM-MAIN, lokak. 8. — Porvarillisen rautakypärän järjestön 30 jäsentä joutui tappeluun kommunististen työläisten kanssa. Kypärämiehet jäivät pahasti tappiolle ja lähtivät juoksemaan lähellä olevaan juutalaisten kirkkoon pakoon. Juutalaiset luulivat ensin pakoon juoseiden hyökkäävän heidän päällensä juutalaisvihassaan, mutta suostuivat antamaan selkäänsä saaneille turvapaikan kirkon kellarissa, huomattuaan heidät fascisteiksi.

Sattuneessa kahakassa kerrotaan useiden kypärämiesten saaneen vammoja, kun sensijaan ei mainita että kommunistit olisivat loukkaantuneet.

Uusi pörssiromahdus Wall-kadun osakepörssissä

Biljoonia dollareita "menetetty" arvojen laskiessa huimaavalla tavalla

NEW YORK, lokak. 9. — Täkäläisessä osakepörssissä romahtivat jälleen osakkeiden hinnat huimaavalla tavalla, yleensä koko osakemarkkinain joutuessa sekasortoiseen tilaan, biljoonien dollareiden tullessa pyhkäistyksi pois arvojen laskiessa. Tämä on suurin pörssiromahdus, joka on tapahtunut sitteiviime marraskuun romahduksen, olleen osa siitä arvojen laskemissarjasta, joka on viimeisten viikkojen aikana ollut jatkuvana ilmiönä. Yksi tärkeimmistä osakkeista, United States-teräskorporatsionin osakkeet laskivat alapuolelle sen tähänastisten alhaisten tasojen.

Yhtenä huomattavimpana ilmiönä viimeisimpien arvojen huimaavien laskujen yhteydessä on se, että suurten rahamiesyhtymien vararikot ovat muodostumassa lukusemmiksi. Sen ohella, että lukuisia pieniä yhtymiä on joutunut lopettamaan toimintansa pörssissä tapahtuneitten arvojen liikehtimisien vuoksi, on tämän viimeisimmän romahduksen yhteydessä tehnyt konkurssiin yksi huomatuimpia finanssiyhtymiä, Prince and Whitely-yhtymä.

Kaikilla teollisuusaloilla oli havaittavissa huikeat laskut osakkeiden arvoissa, biljoonien dollareitten laskun kipeästi koskien kaikkia teollisuuksia.

Suomalainen työläinen tapaturman uhriksi

NEW YORK, lokak. 7. — Walfred Gull, 23-vuotias suomalainen työläinen asunut 64 East 128 st., menetti henkensä eilen aamulla, putoten maahan noin 20—25 jalkaa korkealta. Hän kuoli tuntoihinsa tulematta klo 10.15 aamupäivällä sairaalassa, jonne hänet oli viety. Kukaan ei nähnyt hänen putoamistaan; vasta maahan tullessa työtoverinsa huomasivat tapahtuman.

Tämä ikävä tapaturma sattui G. H. Flinn komppanian tunnelityömaalla 155 kadun shaftilla. Vainaja oli asunnyt Suomessa, jossain Vaasan läänissä.

Golf-virta voidaan asettaa käyttämään sähkövoimakoneita

MATANZAS, Cuba, lokak. 7. — Professori Georges Claude osoitti eilen laboratorioonsa kokoontuneille tiedemiehille ja insinööreille, että Golf-virta voidaan "valjastaa" ihmisen palveluksen. Golf-virran eri lämpöasteissa vaihtelevan veden avulla hän kehitti sitä varten rakennetuilla pumpuilla ja laitteilla kyliksi sähköenergiaa neljääkpmmentä 500 watin sähkölamppua varten. Tiedemiesten hämmästyneinä katsellessa syttyi jokainen noista lampuista palamaan, professori Clauden asettaessa laitteensa toimimaan.

Ensiksi asetettiin käymään suuret pumput, jotka pumppasivat Golf-virran kylmää pohjavettä 4000 jalkaa pitkään lasiputkeen. Samaan aikaan virran lämpöiset pintavedet alkoivat virtaamaan suuriin vaacumtänkkeihin. Näissä vesi muodostui höyryksi. Muutamain minuuttien kuluttua turbiinit alkoivat pyöriä. Hetkistä myöhemmin pantiin generaattorit pyörimään ja valot syttyivät lamppuihin.

Professori Clauden keksintöä pidetään yhtenä tieteen ihmeellisimpänä saavutuksena.

Westinghousen tehtailla alennetaan palkkoja ja eroitetaan työläisiä

PITTSBURGH, Pa., lokak. 7. — Työstä erottamiset ja palkkojen laskut ovat päiväjärjestyksessä Westinghousen tehtailla Wilmerdingissä, samoinkuin muissakin teollisuuslaitoksissa Pittsburghissa ja ympäristöllä. Useimmissa tehtaissa on erotettu kaksi kolmattaosaa työläisistä ja jälellä olevien palkkoja on laskettu 10 prosentilla.

Joku aika sitten vähennettiin Westinghousen konttorihenkilökuntaa kymmenellä prosentilla ja kaksi viikkoa jälkeenpäin alennettiin jälelläolevien palkkoja kymmenellä prosentilla. Erotettujen tilalle tavallisesti otetaan naisia alennetuilla palkoilla. Uudet koneet syrjäyttävät myöskin työläisiä. Wilmerdingissä olevalla Westinghouse Air Brake tehtailla on asetettu käytäntöön eräs Au-auMat kuusiosainen kone, joka tekee 30 miehen työn.

Mutta samaan aikaan kun työläisten palkkoja on laskettu, on Westinghouse komppania korottanut voitto-osinkomaksuja lähes 25 prosentilla.

LAHTARI-SUOMESSA KARKOTETAAN KOMMUNISTIT TYÖMAILTA

"Työhön ei oteta ja työssä ei pidetä suorasti tai epäsuorasti toimivat kommunististen henkilöitä jotka suorasti tai epätarkoituksperien hyväksi," sanottaan Tampereen seudun työnantajien kokouksen päätöksessä

Suomen fascistilehdet aikasemmin kertoivat kuinka tukkiparoonit pohjois-Suomessa päättivät karkoittaa kaikki kommunistit ja kommunisteille suosiolliset työläiset työstä pois. Ja kun päätös pantiin käytäntöön, seurasi siitä heti palkkojen laskeminen ja työpäivän pidentäminen, mikä ei olisi ollut mahdollista, jos luokkatietoiset kommunistit olisivat olleet työpaikoillaan.

Fascisti-lehti Uusi Suomi kertoo Tampereen seudun työnantajain päätöksestä m.m. seuraavaa:

"Suomen Lukon Pohjois-Hämeen piirin piiritoimikunnan alotteesta ja koollekutsumana on Tampereella kuluneen viikon aikana pidetty kaksi Tampereen ja sen ympäristön teollisuudenharjoittajain neuvottelukokousta, joiden tarkoituksena on ollut harkita niitä yhteisiä periaatteita, joiden mukaan työnantajain olisi suhtauduttava kommunistiseen työväkeen. Kokouksissa on ollut edustettuna kaikkiaan kuutisenkymentä teollisuuslaitosta, m.m. kaikki Suomen kutomateollisuusliittoon, vaatetusteollisuusliittoon ja kenkäteollisuusliittoon kuuluvat tamperelaiset tehtaat poikkeuksetta, muut paikkakunnan suurteollisuuslaitokset ja lisäksi suuri joukko pienempiä tehtaita. Yhteensä voidaan laskea läsnäolleiden työnantajain palveluksessa olevan alun toistakymmentätuhatta työntekijää.

"Kokouksen puheenjohtajana on toiminut kauppaneuvos Raf. Haarla ja on kysymystä niissä käsitelty piiritoimikunnan taholta esitetyn alustuksen pohjalta lähtien. Viikkaan ja esillä ollutta kysymystä monipuolisesti valaisevan keskustelun jälkeen ja kun työnantajaliittojen taholta oli ilmoitettu niiden ja siis niihin kuuluvien teollisuuslaitosten puolestaan jo ryhtyneen tai päättäneen ryhtyä puhdistamaan työmaita kommunisteista, yhtyivät kaikki läsnäolleet muut työnantajat puolestaan yksimielisesti päätöslauselmaan, etteivät tietensä ota eivätkä työssä pidä henkilöitä, jotka todistettavasti ovat kommunisteja tai toimivat suorasti tai epäsuorasti kommunisten tarkoitusperien hyväksi. Myöskin niitä muita työnantajia, jotka eivät syystä tai toisesta olleet kokouksissa saapuvilla, päätettiin kehoittaa yhteiseen päätökseen yhtymään, ilmoittamalla siitä kokousten koollekutsujalle".

Ylläoleva fascistilehden tiedonanto puhuu selvää kieltä. Ammattiliiton murskaaminen, palkkojen laskeminen ja työtehon kiristäminen ei käy päinsä, jos kommunistit saavat olla työmailla johtamassa työläisiä. Tästä johtuukin, että työnantajat yrittävät karkoittaa kaikki kommunistit pois työpaikoilta, sillä kommunistit ovat tässä tilanteessa olleet ainoat, jotka ovat uskaltaneet korottaa äänensä ja ryhtyneet järjestämään työläisten järjestettyä vastarintaa yhä kiihkeämpää riistoa vastaan.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2327W.
Phone: Office (job work, advertisements, etc.) 1038 — Editor 536W. — Bookstore 2387W.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset ilc palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta. $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoreilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiittolaisuselta tai muistovärsyltä. — Halutaan tiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vastaisuessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:
1 ½ k. $4.50, 6 kk. $2.50. 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muihin ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Julkaisija J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonalliselle nimelle: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Canadan sosialifascistit ja kommunismi

Kun Canadan Kommunistisen Puolueen toimesta on ryhdytty systemaattisiin ja laajakantoisiin toimenpiteisiin kaivos- ja metsätyöläisten, rauta- ja terästeollisuuden työläisten järjestämiseksi taisteleviin teollisuusliittoihin, vaatimaan työläisille elinkustannuksia vastaavaa palkkaa sekä porvarien itsensä laatimain turvallisuus- ja työaikasäädösten toteuttamista, ja kun näissä toimenpiteissä on jo muutamilla aloilla saavutettu verraten hyviä tuloksia, niin ovat Canadan sosialifascistit, Yhdysvaltain Työväenliittoon kuuluvat ammatillisen liikkeen byrokraattiset johtoherrat ryhtyneet avoimeen sotaan mainittujen perusteollisuuksien työläisten järjestämistä ja kommunisteja vastaan. *Canadian Labor Press*-nimisessä, aika-ajottain ilmestyvässä lehtipahasessaan, jota Canadan finanssiporhot todennäköisesti rahastavat, he tuon sodan julistuksensa ilmilausuvat. Lainaamme muutamia kohtia tuosta julistuksesta, jossa vuodatetaan krokodiilin kyyneleitä kommunistisesta liikkeestä erotettujen tai eronneitten "suuruuksien" — Trotskin, Jack MacDonaldin ja Maurice Spectorin — puolesta.

Kas näin:

"Kaikille teollisuustyöläisille! Ja erikoisesti niille, jotka tällä haavaa työskentelevät kaivoksissa, metsäkämpillä, voimalaitosten rakennuksilla sekä rauta- ja terästeollisuudessa. Tämä on muuan niitä ponnistuksen ja jännityksen aikoja Canadassa, jolloin jokaiselta hyvältä kansalaiselta vaaditaan rohkeutta, kylmäverisyyttä ja tyyneyttä, päästäksemme jälleen kukoistuksen aurinkopaisteeseen.

"Kommunistit tekevät epätoivoisia yrityksiä käyttääkseen sinun tunteitasi kumouksellisen propagandansa edistämiseksi. Älä anna *kommunististen* agitaattoreiden ovelain vakuutteluiden johtaa harhaan itseäsi, agitaattoreiden, jotka tahtovat vain häiritä teollisuutta ja vähentää sinun vakituisia työmahdollisuuksiasi. Käsitätkö sinä mitä kommunismi tarkoittaa? Sen politiikkana on semmoinen sisäinen toiminta, jonka takia teollisuus pysyy jatkuvain rettelöiden ja levottomuuksien vallassa ja josta on huonot seuraukset sinulle samaten kuin teollisuudellekin. Kun *kommunistinen* agitaattori lähentyy sinua työmaalla, käännä hänelle selkäsi! Sano hänelle, että sinä pystyt käyttämään omia aivojasi."

Sitten puhutaan julistuksessa "kommunismin seurauksista" ja vatkutetaan vanhaa, aikansa tasolla olevain kapitalististen politiikkojen jo aikoja sitten hylkäämää juttua siitä, kuinka muka Venäjällä on tuotanto ja tavarain jako pienentynyt kommunismin takia.

Edelleen sanotaan julistuksessa: "*Kommunismi* lausuu, että sen perustana on työläisten hallitus. Neuvostovenäjällä on hallitus pienen oligarkian käsissä, joka ilman muuta ajaa maanpakoon tahi erottaa virastaan sille epämieluiset johtajat, kuten on käynyt Trotskille ja muille sekä Canadassa MacDonaldille, Spectorille y.m."

"Työläiset! Välttäkää kommunismia kuin ruttoa. Se tietää vastoinkäymisiä yksilöille. Se tietää perhe-elämän särkymistä ja onnettomuutta sinun maallesi."

Tarvitaanko vielä muita todistuksia siitä, että Canadassakin on reformistinen ammatillinen liike vajonnut täydelleen sosialifascismiin. Se vastustaa maan perusteollisuuksien työläisten järjestämistä aivan samassa äänilajissa kuin teollisuusmagnaatit Melchett ja Holt konsanaan, työläisten, joiden järjestämiseksi reformistinen ammatillinen liike ei ole koskaan pannut tikkua ristiin.

Sodan julistuksen yhteen kohtaan nähden olemme kuitenkin samaa mieltä sen laatijain kanssa. Mekin kehotamme työläisten ajattelemaan omilla aivoillaan. Tutkikaa Canadan Puutavaratyöläisten Teollisuusliiton, Canadan Kaivostyöläisten Teollisuusliiton ja Canadan Metallityöläisten Teollisuusliiton ohjelmia, vaatimuksia ja toimintamenetodeja. Ne suurin piirtein vastaavat Canadan perusteollisuuksissa raatavain, eniten riistettyjen ja huonoimmin palkattujen proletaarien jokapäiväisiä tarpeita ja vaatimuksia.

Työläistoveri! Ellet vielä kuulu teollisuusalasi työläisten järjestöön, liity siihen viipymättä! Ryhdy järjestyneenä taistelemaan luokkaetujesi puolesta teollisuusporhoja ja heidän sosialifascistisia apureitaan vastaan!

Brasilian kapina ja imperialistinen kilpailu

Brasiliassa on käynnissä kansalaissota. Brasilian liittohallitus on kutsunut aseihin lähes puoli miljoonaa miestä. Brasilian kansalaissota on yksi niistä Kominternin mainitsemista "pikku sodista", joista kuvastuu brittiläisten ja yhdysvaltalaisten imperialistien keskeisen kilpailun ankaruus ja joka on ikäänkuin harjotusta lähentyvälle imperialistiselle maailmansodalle.

Imperialistisen rosvojen välillä on kysymys Brasilian raaka-aineitten — kahvin, kumin, teräksen y.m. — ja markkinain kontrollista. Taannoin tiedotti Yhdysvaltain terästrusti, että se tulee sijottamaan 250,000,000 dollaria Minas Gereas-valtiossa sijaitsevien rikkaitten rautamalmikerrosten kehittämiseen. Ja juuri Minas Gereas-valtiossa alkoi kapina perin voimaperäisesti. Fordilla on 3,700,000 eekkeriä kumipuualueita Brasiliassa.

Missään muussa latinalaisen Amerikan maassa ei taistelu Britannian ja Yhdysvaltain kesken, mahdollisesti Argentiinaa lukuunottamatta, ole ollut niin katkeraa kuin Brasiliassa. V. 1920 jälkeen on Yhdysvaltain imperialismi vallannut nopeasti jalansijaa Brasiliassa Britannian imperialismin kustannuksella. Britannian kauppa Brasilian kanssa on nopeasti vähentynyt, ja Yhdysvaltain kauppa on lisääntynyt. V. 1913 jälkeen on Yhdysvaltain kauppa Brasilian kanssa lisääntynyt 104 prosentilla ja Britannian vähentynyt 20 prosentilla. Brittiläiset sijotukset Brasiliassa 1913 jälkeen ovat lisääntyneet 1,161,500,000 dollarista 1,413,589,000 dollariin eli 23 prosentilla; saman ajan kuluessa ovat Yhdysvaltain sijotukset kohonneet 50,000,000 dollarista 576,040,000 dollariin eli 852 prosentilla.

Tämän vuoden alkupuolella toimitetuissa presidentin vaaleissa valittiin Brasilian presidentiksi Julio Prestes, konservatiivi ja Britannian imperialismin agentti. Hänen vastaehdokastaan, "liberaalista" Gertulio Vargasia, tukivat yhdysvaltalaiset rahamiehet avokätisesti. Vaalien yhteydessä tapahtui useita aseellisia yhteenottoja ja murhia. Jouduttuaan alakynteen presidentin vaaleissa, on Yhdysvaltain imperialismi nyt turvautunut toiseen keinoon, kapinaan, aivan kuten Argentiinassa äskettäin.

Tuleeko Yhdysvaltain imperialismi onnistumaan meiningeissään Brasiliassa vaiko ei, on vaikea sanoa tällä haavaa. Yhdysvaltain imperialismia kannattava Brasilian porvaristo yrittää ehdottomasti kilpailla Argentiinan uuden hallituksen kanssa Wall-kadun suosiosta ja tekee kaikkensa kapinan onnistumiseksi. Se ei kuitenkaan tapahdu yhtä helposti Brasiliassa kuin Argentiinassa. Brasiliassa on näet imperialismia vastustava joukkoliike paljoa voimakkaampi kuin muissa Eteläamerikan maissa. Ja tämän joukkoliikkeen johdossa on kommunistinen puolue, joka on lujasti juureutunut pohjajoukkoihin ja omaa kokemusperäistä taitoa aseellistenkin kamppailuitten käynnistä.

Äskeisten Bolivian, Perun, Argentiinan ja Chilen kapinain jälkeen puhjennut Brasilian kapina osottaa latinalaisen Amerikan pohjajoukkojen suurta levottomuutta sekä sodan vaaran lisääntymistä kahden johtavan imperialistisen vallan, Suurbritannian ja Yhdysvaltain kesken.

Kommunistipuolue

Kaikille piiri-, paikallis- ja solutoimikunnille

Hyvät toverit:—

1. Huomio työväen puolustus-toiminnalle

Puolueen politttinen komitea äskeisessä kokouksessaan käsitteli Canadan Työväen Puolustusliiton kehittämistä ja hyväksymässään päätösponnessa esitti konkreettisia toiminnan muotoja ja keinoja heikkouksien voittamiseksi. Meidän Puolueemme tulee tävsin oivaltaa Työväen Puolustusliiton rakentamisen välttämättömyys. Nykyinen ajankohta tarjoaa objektiiviset mahdollisuudet järjestölliselle lujittamiselle. Tässä ymmärryksessä onkin Työväen Puolustusliiton toimeenpaneva komitea järjestänyt yleisjohteerinsä tov. A. E. Smithin matkalle ja suunnitellut konferenssien pitämisen kaikissa suuremmissa keskuksissa. Toimivien piirikomiteain muodostaminen, piirin toimitsijain ja järjestäjäin avustuksella paikallisten toverien taholta osastojen rakentaminen tekee mahdolliseksi työläisten mukaan vetämisen kaikista työväen järjestöistä, työpajoista ja työttömäin armeijoista. Pikaisella ja huolellisella valmistelulla on taattava tov. Smithin matkan ja pidettävien konferenssien onnistuminen. Rakentakaamme Työväen Puolustusliitto todelliseksi joukkojärjestökси."

Myöskin on käsitettävä, että Työväen Puolustusliiton toiminta täytyy kehittää enemmän joukkoluoteiseksi käyttäen paikallisia puolustustaisteluita toiminnan tunnetuksi tekemiseksi, valokuvaryhmien, lentolehtien y.m. kautta. Tosiasiallisesta huolellisemmalla propagandatyön valmistamisella ylipäänsä korjaus saadaan alkaan.

Varojen kokoamiselle, mikä työväen puolustustyöstä muodostuu erikoisen tärkeäksi, on säännöllisempi huomio kiinnitettävä edellämainitun yleisen toiminnan kehittämisen yhteydessä.

2. Järjestäkäämme järjestymättömät rakentamalla työväen yhteinäisyysliittoa

Tällä hetkellä on käynnissä seuraavat järjestämiskamppanjat: (a) Metsä- ja Maatyöläisten Teollisuusunion järjestämistyöskentely lännen aavikkomaakunnissa, muodostamalla union toiminnan jokaiseen keskukseen missä työläiset liikkuvat. Tehtävänä on kehittää unio todelliselle teollisuusunioperustalle, missä union rakenne pohjistuu työmaakomiteoille, kämppäkomiteoille ja toiminnankomiteoille yli koko teollisuuden. (b) Neulomatyöläisten Teollisuusunio on suorittamassa järjestämisryntäystä Montrealissa, Torontossa ja Winnipegissä ja on käytännössä ryntäyksen kulussa uudelleenjärjestänyt työpajakomiteain ja työpajain edustajain neuvostojen pohjalle, omaksuen todellisen teollisuusunio-rakenteen. (c) Metalli- ja sulattotyöläisten keskuudessa aletun järjestämisryntäyksen pikaisena pyrkimyksenä on konferenssien järjestäminen seuraavien viikkojen kuluessa, lentolehtien julkaiseminen, jne., sekä yhdistäen tämän Albertan kaivostyöläisten taisteluihin, jotka puhdistavat järjestöään taantumuksellisista johtajista ja järjestävät unionsa lujittamista militanttisille taisteluille, joista Mercoalin lakko on elävänä todistuksena. Työläisten Yhtenäisyysliiton jaoston kaivosteollisuudessa täytyy muodostua voimakkaaksi Canadan kaivostyöläisten teollisuusunioksi.

Puolueen tehtävänä näiden ryntäyksien yhteydessä on selvästi ymmärtää pyrkimys, johon tähdätään ja suunnitella välttämättömät järjestölliset toimenpiteet koko puolueen jäsenistön mobilisoimiselle osallistumaan ryntäyksiin, käyttäen perustana seuraavaa:

1. Puolueen piiri-, paikallis- ja solutoimikuntien tulee asettaa ryntäykset erikoiseksi osaksi seuraavien kokouksiensa työohjelmaan.

2. Toimikuntien on heti tarkistettava toveriemme toimintaa paikallisten Työväen Yhtenäisyysliiton järjestöjen (eri teollisuuksissa) johdossa.

3. Puolueen saattamiseksi todelliseksi poliittiseksi ja järjestölliseksi Työväen Yhtenäisyysliiton johtajaksi on välttämätöntä että puolueen fraksiat pitävät säännöllisiä kokouksiaan ja muodostuvat järjestämiskamppanjain iskuvoimaksi.

4. Nämä kamppanjat vaativat puolueeltamme oikeaa orientausta työhön. Tällä tarkoitetaan sitä, että puolueen edessä olevaa määräävintä tehtävää lähestytään teollisuuksien johtavia ja ratkaisevia työläiskerroksia silmälläpitäen.

5. Meidän on otettava hyvin vakavalta kannalta teollisuusunioitt-emme rakentaminen todellisen bolshevistisen joukkotoiminnan pohjalle, s.o., että meidän lähentymisemme ja yleensäkin puolueen toiminnan täytyy ilmetä perusteollisuuksien työläisjoukkojen keskuudessa. Ylipäänsä tämä johtaa vallankumouksellisten unioiden rakentamiseen.

6. Vielä kerran meidän täytyy kiinnittää solujen, paikalliskomiteain ja piiritoimikuntien huomiota siihen että miksikä puoluejäsenistömme suuri enemmistö on vieläkin ulkona taloudellisista järjestöistä, vallankumouksellisista teollisuusunioista ja Työväen Yhtenäisyysliiton yksiköistä.

7. Näiden kamppanjain yhteydessä puolueen rakentamisen kannalta työmme täytyy olla suunnattuna uuslen jäsenien voittamiseen toimintamme kautta. Muussa tapauksessa meidän pyrkimyksemme kommunistisen joukkopuolueen rakentamiseksi vallankumouksellisten unioiden rakentamisen kautta ei ole muuta kuin tyhjä fraasi.

8. Jos me emme kykene antamaan ohjausta työläisten todelliselle lakkojärjestäytymiselle ja joukkoliikehtimiselle, niin silloin me epäonnistumme tarjoamaan nykyisen suotuisan ajankohdan vaatiman bolshevistisen organisatoorisen ja poliittisen johdon. Jokaisen puolueemme jäsenen täytyy muodostua vallankumouksellisten unioiden toimeliaiksi järjestäjiksi. Jokaisen puolueemme kamppanjan täytyy ensimäisenä löytää ilmaisunsa työläisjoukkojen keskuudessa työpajoissa ja bolshevistisen fraksian rivimiesten keskuudessa ammattiunioissa. Tämän saavuttamiseksi täytyy puolueen muodostua toimeliaaksi järjestäjäksi ja poliittiseksi johtajaksi, antaen organisatoorista ohjausta jokapäiväiselle toiminnalle luokkataistelussa. Toverit, työläiset pajoissa tulevat yhä enemmän ja enemmän vastaanottokykyisiksi ja omaksuvat ohjelmamme ja menettelytapamme. Kasvavat työttömäin armeijat odottavat johtoa Puolueeltamme ja Työläisten Yhtenäisyysliitolta. Puolueen tulee antaa yksityiskohtaista ja jokapäiväistä huomiota alkeellisimmille tehtäville ja aina tulee meidän tähtäysprkimyksemme joukkojen liikkeelle saattamisessa pohjistua työläisten alkeellisimpien vaatimuksien pohjalle.

3. Työmaasolut

Jäsenryntäyksemme alussa meidän tehtävämme oli 30 uuden työmaasolun järjestäminen. Työmaasolu on puolueemme perusyksikkö, linnake pajoissa. Kuinka monta työmaasolua on paikkakunnallanne? Julkaisetteko työmaalehtiä? Mitä muuta teette toiminnan keskittämiseksi työmaille?

Edelläesitetyt seikat osoittavat meille puolueemme orienteerauksen suunnatessaan toimintaansa, mutta tämä merkitsee että puolueemme jäsenten täytyy hyväksyä tämä suunta ja toiminnallistuttaa itsensä. Höllyyttä ei saa sallia. Puolueen yksikköjen täytyy toimia elävinä työläisten johtajina. Työ toiminnan suuntaamiseksi työpajoihin, ainehiston kokoaminen, työmaalehtien valmistaminen, näiden työmaiden työläisten kodeissa vierailu ja työläisten ohjaaminen puolueen taisteluihin ja kasvatuksellisiin toiminnoihin on juuri puolueen jäsenten ja solujen toimintaa.

4. Työ naisten keskuudessa

Seuraavien kahden viikon kuluessa piiritoimikuntien ja paikalliskomiteain tulee asettaa työohjelmaan "naisten keskuudessa työskentely". Naisten työn ohjaajain tulee raporteerata toiminnasta ja esittää työsuunnitelma tulevaisuuteen nähden ryhmissä ja soluissa keskusteltavaksi.

Työläisnaisten lähetystö Neuvostoliittoon alkaa matkansa heti edustajiston palattua. Yksityiskohtaiset suunnitelmat ryntäykselle tulee lähettämään puolueen naisjaosto ja edustajiston lähetyksestä huolehtiva työväenjärjestöjen yhteinen toimikunta.

Kommunistisella tervehdyksellä,

KESKUS-ORGANISATSIONI-JAOSTO

JÄRJESTÖN ASIAT

S. J:n 4:nnen alueen osastoille

MISSÄ VIIPYVÄT TILASTOKAAVAKKEET?

Jo jonkun aikaa takaperin on kaikille tämän alueen osastoille lähetetty tilastokaavakkeet jotka jokaisen osaston on täytettävä ja viipymättä palautettava aluekomitealle osotteella 35 Lorne st., Sudbury, Ont. Tähän mennessä on kuitenkin ainoastaan Sault Ste. Marien osasto palauttanut kaavakkeet. Mikä vaivaa toisten osastojen toimitsijoita?

S. J. JÄSENRYNTÄYS

S. Järjestön jäsenryntäys alettiin syyskuun 15 p:nä. Kuitenkaan ei sanomalehdissä ilmenneistä osastojen toimintaselostuksista ole näkynyt halaistua sanaa jäsenryntäyksen järjestämisestä, tai jos se on järjestetty, sen saavutuksista. Sudburyssa tosin on hiukan oltu hommassa. Esim. Soo ei ole osottanut minkäänlaisia ryntäysmerkkejä, samaten on useiden muidenkin osastojen laita. Nyt on vielä ryntäysaikaa jälellä useampia viikkoja. Tätä seikka on osastojen käytettävä hyväkseen ja ryhdyttävä toimeen sekä korjattava laiminlyönti.

KESKI-ONTARION ALUENUMERO

Jo aikaisemmin on osastoille huomautettu, että keski-Ontarion aluenumero ilmestyy marrask. 18 p:nä. Tiitä numeroa ei kuitenkaan saada tarkotustaan vastaavaksi ellei S. J. osastot ja alaosastot tartu asiaan kiinni, sillä aluekomitealla ei ole tarkotus julkaista vaan yhden tai kahden henkilön täyttämää lehteä. Siispä osastot ja osastojen toimitsijat, teidän toiminnastanne riippuu suurelta osalta tämän ensimäisen aluenumeromme onnistuminen.

Jokaisessa osastossa on aina jokunen kynänkäyttäjä, suuremmissa useampiakin. Ei siis muuta kun osasto antaa kynänkäyttäjilleen velvotuksen mistä pitää kirjoittaa.

Aluekomitea toivoo, että kaikki osastojen jäsenet ottavat tämän seikan vakavalta kannalta ja tekevät voitavansa sen onnistumiseksi. Työmailta saadut kirjotukset ja kuvat erittäin tervetulleita.

Meidän on käsitettävä tämä asia Vapauden levityksen ja jäsenryntäyksen edistämisen kannalta, ja siksipä tähän asiaan on käytävä kiinni tarmokkaammin kuin tähän asti. Osoittakaamme Canadan työläisille että keski-Ontarion alueella on työläisiä jotka haluavat ja kykenevät saamaan aikaan opettavan ja mielenkiintoisen aluenumeron.

S. J. 4:nnen alueen aluekomitean p:sta. H. Ellmen.

Neuvostoliiton ja fascisti-Suomen väliset suhteet

Neuvostoliiton lehdet kirjoittavat: Ruotsalaisen sanomalehden "Svenska Dagbladetin" kirjeenvaihtaja on haastatellut Suomen ulkoministeri Procopeta tämän ollessa Tukholmassa matkalla kansainliiton istuntoon Genevessä.

Kirjeenvaihtajan kysymykseen, miten lapualaisliike vaikuttaa Neuvostoliitton ja Suomen välisiin suhteisiin, vastasi Procope, että lapualaisliikkeellä on sisäpoliittinen luonne eikä sillä ole mitään ulkopoliittisia tarkoituksia. Procope lausui toivomuksen, että Neuvostoliiton ja Suomen väliset suhteet tulevat kehittymään hyvien naapuruussuhteiden pohjalla.

Me haluamme — ilmoitti Procope — säilyttää hyvät suhteet, jotka perustuvat Neuvostoliiton ja Suomen välillä solmittujen sopimusten noudattamisen pohjalle. Minä tahdon painostaa, että hallitusvaltaa vastaan tähdätyn vallankumousliikkeen tukahduttaminen on luonnollisesti Suomen sisäinen asia.

Suomen ulkoasiain ministeri lausui toivomuksen, että Suomen ja Neuvostoliiton välillä tulee säilymään ystävälliset suhteet. Tällainen toivomus ei voi muuta kuin herättää myötätuntoa Neuvostoliiton puolelta. Mutta tämän ohella on neuvostoyhteiskunnallisuudella oikeus esittää kysymys, missä määrin voidaan Suomen ulkoasiain ministerin ilmoitusta pitää vakuuttavana. Mutta valitettavasti on se hyvin pienessä määrin vakuuttava yksinomaan niidenkin todistelujen pohjalla joita Procope käyttää. Hän sanoo, että lapualaisliikkeellä on sisäpoliittinen luonne eikä siiä ole mitään ulkopoliittisia tarkoituksia. Että Procopen täytyi esittää tällainen, vähintäin sanottuna tyhjäsanainen vakuuttelu vastaukseksi kysymykseen miten lapualaisliike vaikuttaa Neuvostoliiton ja Suomen välisiin suhteisiin, paljastaa hänen todistelunsa heikkouden. Ellei lapualaisliikkeellä olisi alvan määrättyjä ulkopoliittisa tarkoituksperiä, jotka sitäpaitsi ovat tähdätyt Neuvostoliittoa vastaan, ei ruotsalaisen porvarillisen sanomalehtimiehen päähän suinkaan olisi pälkähtänyt tehdä kysymystä, miten lapualaisliike vaikuttaa juuri Neuvostoliiton ja Suomen välisiin suhteisiin.

Mutta sitäpaitsi on koko maailmalle varsin hyvin tunnettua, että Suomen fascistiset ainekset saarnaavat ei vain terroria työväenliikettä vastaan, vaan myöskin neuvostovastaista politiikkaa. Ei ole sattuma, että Neuvostoliiton ilkeimmät parjaajat ja pahimmat viholliset, jotka aina ovat kiihoittaneet sotavalmisteluihin Neuvostoliittoa vastaan ja Suomea osallistumaan neuvostoliittovastaisiin ryhmittymisiin, nyt osoittavat

Toverit Idässä ja Lännellä!

...ämme rehdin **proletaarin tavoin rautakourin "VIESTIN"**
...määrää kehottamaan.
...ttu, joka on tarkoitettu suomal. työläisten valistaa-
...tivistetyssä muodossa periaatteelliset ja taktilliset
...niläiseltä kannalta. Parhaimmistomme kynä-
..."VIESTIIN" ja sen sisältöä tullaan yhä vain elä-
...sitä mukaa, kun se taloudellisesti vankkenee.
...JESTÖN JÄSENISTÖ: —
...puhuttu, mutta vähän toimittu ja nyt täytyy
...käytännössä täytäntöön jokaisella paikkakun-
...lausuu, että "Viesti on liian raskas julkaisu"
...ta levittää. Tämä on aikaisempien aikakausien
...jos tätä laulua kuuntelemme ja alamme itsekin
...me ole oikeita luokkataistelijoita. Meidän täytyy
...ja opettaa Puolueemme ja järjestön jäsenistö
...naisuja joita me poliittisen tietoisuutemme kas-
...mme **jäsenistö työhön varsinaicia asiamiehiämme**
...maan.
...ttäneet **"VIESTIN" tilausten hankintakortteja**
...lisimmän **tarkoin ja päättäkäämme kukin kohdal-**
...**"VIESTILLE" ja haastaa tovereita ja toveritta-**
...täytettynä paikallisille asaimiehille, sillä tämä
...a sivuuttaa asiamieskoneistojamme, vaan pi...
...nostusta "VIESTIN" levittämiseen. Siis an-
...heidän raskaaseen tehtäväänsä.
...maksa "VIESTIN" LEVITTÄMISKETJU, jossa
...jäsenistömme yhteisvoimin panee "VIESTIN"
...pohjalle ja alkakaamme työ heti.

Valistustarkoituksin Vapauden
"VIESTIN" LEVITYSOSASTO.

RAHAA SUOMEEN

...ssi Suomen M:kka

3935

...anadan Dollarista

Lähetyskulut:

...hetyksistä alle $20.00, 60c
...rsistä $20.00—$49.99, 80c
...rsistä $50.00—$79.99 ja
...lähetyksistä $80.00—$100.00
...50c jokaiselta seuraavalta a...
...sadalta dollarilta.
...etykset $500.00 ja siitä ylös
...huolimatta summan suuruu...

...lösanomalähetyksistä ovat lä...
...ulut $3.50 lähetykseltä.
...men rahaa ostetaan. Kurssi
...sadasta Smk:sta.
...ää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
...x 69, SUDBURY, ONT.

...laivapalettejä myydään.
...ahdokasta pitettäessä

...AYTTÄMÖTAIDE

...nö Kääriäinen kii-
...rastulen edessä

...le ei saa olla paloittavaa käy-
...stelemaan liikkeemme muka-
...rien toimitsijoidemme heikko-
...eikä edes niitä epäilyksiä, joi-
...emme sattuvat tapaukset koh-
...heihin. Emme saa kiertää yh-
...äsnämme aiheuttamia heik-
...a, virhcitä taikka tahallisia te-
...aan ne tulee saada avoimen
...ym. arvostelun, todistukset
...ydestä taikka syyttömyydes-
...sen kautta asetettava kysy-
...n ratkeilleen. Syylliset tuimita
...tömät vapauttaa.
...mys on kuitenkin sellainen et-
...tiöellä puolen kasvattaa niitä
...joutuvat arvostelun esineiksi
...iset luonteet, jotka eivät kes-
...rastulen hellittävää poltetta,
...ta ensinnäkään lujia luontei-
...heitä ei ole työväen kumouk-
...n liikkeelle kylliksi myötä-
...lästäkseen asiallista arvos-

...ö Kääriäinen on joutunut pa...
...ksia saamaan monelta suun...
...ttäriden mielipiteiden, olet...
...en, arveluiden, johtopäätös...
...ikena niitä, jotka tietävät
...ttö Kääriäinen on toiminut
...vuoden aikana Fort Williamin
...aston nimittämön johtajana
...ä näyttämön toimesta esite-
...ansalaisuuslautamattaren kuva on
...Suomen fascistisessa kuva-
...

...ten sen on tehnyt, on tuo-
...ja tietoisille tekijälle myös-
...mmaista, jos kenelle rangais-
...uu rangaistukselta.
...ta tarkastaa huomollisimmin ja
...n rasikkaimmin kuvan lähettä-
...ksen? Kääriäiseen nähden?
...V. Kääriäinen on tullu tun-
...i sellaisena välinpitämättö-
...sellisenä työväenliikkeelle tär-
...perheatekevempyksiin nähden.
...ena vain palkkatekijänä. Joku
...ä arvostelin saattaisi sanoa:
...ellisenä taikka vähemmän
...ovena, jonka tuloksena ei ole
...ia seurauksineet ja niiden
...

...Kääriäisen luonteenomaisuus
...ja yhteiskuntien, voidakseen
...a rauhassa niitäisten tapaus-
...ten epäilyksiä, jos hän on
...ksiensä aiheuttamaisuusmah-
...ksien perusteella. Luonteen-
...ksessa joukossa o-
...n problemaatti, esiintymisensä
...ssa ympäristön epäilyksen,
...ksiä. Kääriäinen ei ole saanut
...ksiä että hänen keskuudessaan
...ja ympäristöä ylemmältä-
...ksiä, psykologiaa.
...saanut mies
...ja henkisiä
...ten luokan suurten kysy-

myksien edistämiseksi, jonka he tunnustavat ainoaksi pelastajakseen asemansa korjaamiseksi, kapitalistisen järjestelmän kukistamisessa ja sosialistisen yhteiskunnan luomisessa.

Koska tov. Kääriäisestä yleensä saattaa joukot saada tällaisen käsityksen, huolimatta siitä, ettei hän osoittaisi mitään aktiivista vastustusta liikkeemme varsinaiseen kehitykseen, on luonnollistakin ettei voida estää heissä luonnollisesti kehittyneen ajatuksen ilmitulemista tällaisen tapauksen aikana, kun kerran synkimpien vihollistemme, porvarillisen fascistien lehti julkaisee näyttämöistämme kuvia, havaitsee koko sen joukon luokkamoraalin, jotka kuvassa esiintyy sekä sen kautta kokonaisen osaston kuin myöskin sen kokonaisen järjestön, jonka jäsen osastommekin on.

Se on oikeutettu nostattamaan suuttumuksen kuohun jokaisessa rehellisessä ja vilpittömästi mukana olevassa työläismiehessä ja -naisessa.

Tov. Kääriäinen tuskin voi todistaa syyttömyyttään tähän epäilykseen nähden paremmin kuin epäilijätkään hänen syyllisyyttään. Kysymys jää pitkäksi aikaa hankaavaksi tekijäksi tov. Kääriäisen ja joukkojen välille. Tov. Kääriäinen voi, jos hänellä on proletaarista tahtoa, kestää arvostelun julkilausunnan, avartaa harrastuksiaan selvempien luokkalapyrkimyksien kautta joukkoliikkeessä, poistaa epäilykset vain sen kautta että ansaitsee toiminnallaan toverijoukon luottamuksen. Tämän kirjoittaja ainakin toivoisi näkevänsä että tov. Kääriäinen jaksaisi suorittaa ne tehtävät, joita täydellisen luottamuksen ansaitseminen edellyttää. Bolshevikille se ei tuntuisi raskaalta mutta kuinka lienee tov. Kääriäiselle? Kääriäinen ymmärtää kirjoitukseni ja sanontani paremmin kuin vain muistaa keskustelumme viimeisillä hetkillä Williamissa ennen lähtöään ja myöskin erään persoonakirjeen, joka on kirjoitettu ennen kuin oli aavistustakaan Williamin näyttämön kuvasta fascistilehden palstoilla.

Allekirjoittanut ei ole paljon poikkeus monista johdonmukaisista epäilijöistä muussa ainakaan paitsi että pidän välttämättömänä aina selvät todistukset tekoihin syyllisiin ennen tuomitsemista. Samalla kuitenkin, vaikka meitä vaivaakin epäilyksen heikkous tov. Kääriäiseen, on muistettava että ajattelemattomuutta seuraa aina erehdykset joiden ei tarvitse olla tarkoituksellisia loukata sitä jolleka ne ajatuksen takaisena tekona ovat rangaistuksenkin aiheisia. Niinpä onkin mitä suurimmalla syyllä ajateltavissa ja ymmärrettävissä sekin, että jos Kääriäinen olisikin (sanon olisikin) kuvan lähettäjä, ei tämän kirjoittaja kuitenkaan jaksa uskoa että se olisi tehty tarkoituksellisesti loukata taikka hävälstä täkäläistä toverijoukkoa tai vallankumouksellista työväenliikettä.

Tov. Kääriäinen on antanut julkisen selostuksen puolestaan ja ilmaissut mielipahansa tapauksen johdosta. Ymmärrämme että (käytämme taas: jos) jos Kääriäinen todellakin on syytön, on syytä mielipahaan. Jos taas hän itse tietää olevansa syyllinen niin on syytä mielipahaan myöskin katumuksen aiheuttamasta katkeruudesta ja se sellaisenaan jo on raskainta lajia rangaistus, sillä se on omantunnontuomio hänelle itselleen toveriensa luokkamoraalin loukkaukseen puolesta.

Toverillisuuden ja persoonallisuuden vuoksi tahdon sanoa tov. Kääriäiselle: tehosta aatteellista suhtautumistasi yleisiin joukkoliikkeisiin näyttelijänäkin ja se on parhain todistus puolestasi korkeammankin joukkoluottamuksen hankkimiseksi. Vaikka julkilausuttujen epäilyksien aiheuttama katkeruus ensin polttaakin kurkkua, niele ne alas ja se velvoittaa kohtalokkaaseen itsekritiikkiin itseesi nähden. Se antaa alun aatteelliselle kohoamiselle, jota vältämättä työväen näyttämöiden johtajiltakin nyt jo vaaditaan ja tulevaisuudessa vieläkin enemmän.

Tämä viimeinen parakrafi on täydellisesti sopusoinnussa sen toverillisen persoonakirjeen kanssa, jonka annoin vastaukseksi kirjeeseesi heti toimeesi saapumisen jälkeen, jossa kirjeessä lupasit tehdä parhaasi "työväenliikkeen eduksi alallasi." — Tov. K. H. K.

Onnen tie

Ympärilläni, katselinpa minne tahansa, näkyvä kurjuus, huonot palkat ja työttömyys, joita olen tottunut pitämään Canadan hyvinvointiin kuuluvina, vaikka vähemmän miellyttävinä nautintoina, ovat pimittäneet minun ymmärrykseni niin, että en enää uskonut ollenkaan täällä saavuttavani sentapaista hyvinvointia jota haaveilin tänne tullessani ja josta laivakomppanian asiamiehet niin kaunopuheisesti kertoivat. Mutta nyt huomaan, että syy ei ole Canadassa vaan minussa itsessäni. Minä en ole alkanut tallustelemaan oikeata tietä tänne saavuttuani. Mutta nyt minä tiedän olkean tien. Sen neuvoo "Albertan Oskari" Canadan Uutisten numerossa 40. Minun olisi pitänyt ottaa esimerkikseni Saarijärven Paavo heti tänne saavuttuani. Mutta myöhäistä ei se ole vieläkään. Sillä "Albertan Oskari" tietää kertoa, että vielä saa vapaita maita länneltä jos toimii nopeasti. Ja mitä kaikkea henkistä ja ruumiillista tyydytystä saakaan osakseen kun tulee lännen farmariksi. Ensin kylmä korpi kuuluu vähän pelottavan kun sinne menee. Mutta sitten saa katsella kullankellertäviä viljavainioita, syödä oman kurkihirren alla oman pellon antamaa leipää, ei tarvitse armopaloja rukoilla, vaan saa jakaa näitä antimia hätääkärsiville ja oman arvon tunto on täydellinen ja ilo rajaton.

Jokaisen luulisi ymmärtävän, että nyt on lähdettävä lännelle farmariksi. Tuo pieni korven pelko alussa ei ole niin suuri asia ettei suomalainen sisu siitä selviytyisi. Ja kun saamme samasta kirjoituksesta lukea, että entisetkin farmarit ovat tyhjästä alkaneet, niin sopivampaa aikaa tuskin löytyy ruveta uudisviljelijäksi kun on nyt, sillä kapitalistit ovat huolehtineet siitä, ettei rahat ole taskuissamme vastuksina.

Ja kun jätämme tuon pikkuseikan huomioonottamatta — jonka Oskarikin on jättänyt — josta sanomalehdistö ja tilastojen kokoojat pitävät niin suurta melua, että kuinka lännen farmarit yhä suurempilukuisina joutuvat jättämään oman kurkihirren ja kullankellertävän viljapellon morkettikomppaniain ja viljatrustin puristuksesta, niin tulevaisuutemme lännen farmarina tulee olemaan runollista. — Valentin.

MUISTA MAISTA

Hiljaiset hautajaiset

Kukaan ei tietysti voinut odottaakaan, että kansainliiton neuvoston istuntoon Geneveen saapuneet 27 Europan valtion edustajaa ilman muuta olisivat tuominneet kuolemaan Briandin onnettoman suunnitelman "Europan valtioiden liitosta". 23 ulkoasiain ministeriä — se on niin suuri määrä diplomaattista kohteliaisuutta ja kärsivällisyyttä että ihmeellistä olisi, jos näiden suurten ja pienten valtioiden ulkopoliittisen elämän johtajien kokous ei olisi pystynyt keksimään sellaista ehdotuksen eväämismuotoa, joka ei erikoisesti olisi loukannut "Pan-Europan" luonnoksen laatijaa. Ja he keksivät. Briandin kutsuman konferenssin päätös kuuluu, että "Europan liiton" luonnos on annettava kansainliiton neuvoston käsiteltäväksi, sitten kansainliiton täysistunnon käsiteltäväksi ja vasta sitten on muodostettava erikoinen komitea "kysymyksen kaikinpuolista pohdintaa varten."

Kukapa ei tuntisi kysymysten käsittelyn "nopeutta" kansainliitossa silloinkin, kun kysymyksessä ovat sen jäsenten edut! Parhaassakin tapauksessa tarvitsee Briandin keksintö useampia vuosia, ennen kuin se on käynyt kaikkien määrättyjen asteitten läpi. Ja kuinka kauan ja mihin suuntaan tulee vielä kansainliiton valitsema komitea "kaikin puolin käsittelemään kysymystä" — on epätietoista. Konferenssin päätös ei ole mitään muuta, kuin "Pan-Europan" hiljaiset hautajaiset.

Imperialistisesta Ranskasta ei kuitenkaan tämän kysymyksen käsittelyssä tapahtuva hitaus tunnu ollenkaan niin epämielyttävältä kuin se, että suurin osa Europan valtioista vaatii suunnitelman käsittelyä ja vahvistusta kansainliiton elimissä. Kuten tunnettua, kehitti Ranskan diplomatia "Europan valtioiden liiton" aatetta juuri siksi, että se hallusi siitä muodostaa rinnakkaisjärjestön kansainliitolle, eikä suinkaan sen alaista järjestöä. Briandin suunnitelman mukaan tulisi Pan-Europan neuvosto itsenäisesti, kansainliiton neuvostosta riippumatta, ratkaisemaan Europan valtioiden välisiä kysymyksiä.

Tämän kautta aikoi Ranska lukuisten europalaisten liittolaistensa avustamana turvata itselleen johdon Europan kysymyksissä. Ranskan imperialismi pelkäsi ennen kaikkea sitä, että Pan-Europasta tulee yksinkertaisesti Europan asioiden komitea kansainliiton yhteyteen ja että tässä komiteassa tulevat Englanti ja Italia kilpailemaan johdosta Ranskan kanssa. Juuri tämä Ranskan pelko toteutuikin ja vielä Ranskalle mitä toivottomimmassa muodossa. Eikä toisin olisi voinut ollakaan imperialistisen ristiriitojen jälleen kärjistyessä Europan valtojen välillä.

Ranskan diplomatia olisi nähtävästi paremminkin toivonut, että sen suunnitelma olisi yksinkertaisesti evätty. Silloin olisi se sopivan tilaisuuden tarjoutuessa voinut uudistaa yrityksensä. Mutta nyt, kun sen suunnitelmaa ei ole evätty, vaan taitavasti päästetty diplomatian koneiston mutkikkaisiin, loputtomiin lokeroihin, tulee Ranskan imperialismin laskea alas jo tahraantunut "pan-europalainen" lippunsa, jonka varjoon yritettiin peittää Ranskan imperialistisen aktiivisuuden kasvu ja etenkin sen tavaton viha Neuvostoliittoa vastaan.

Muutamia piirteitä suomalaisen saunan historiasta

Kirj. tohtori K. J. Karttunen

Kukapa meistä eilen tai toissa iltana saunan lauteilla tuli ajatelleeksi, että sellaisellakin huoneella on historia. Ei kukaan — tietysti.

Harvoin tulemme näet saunan ja kotilieden lämmöstä nauttiessamme kääntämään ajatuksemme siihen, että niillä on vuosituhansia pitkä kehitys takanaan. Alkupäässä ovat saunan kiukaan ja kotilieden vaiheet kulkeneet pitkän aikaa yhdessä. Niiden lämmittävässä loimussa ovat suomalaisten vanhimmat laulut laadetut ja sadut kerrotut. Se on Suomen suvulle arvokasta historiaa.

Me sivuutamme tässä ikivanhan kotilieden ja pistekodan, joka jäi muuten olemaan erillisenä rakennuksena silloin kun suomalaiset alkoivat rakentamaan häänsisäistä akennuksia mäkien ja harjujen rinteeseen. Vanhimmat niistä olivat oikeammin sanottuna maasaunoja, loissa asuttiin ja kylvettiinkin.

Niiden jäännöksinä saattaa vielä tavata kala- ja metsämiesten sauna-asuntoja, miilumajoja y.m. Tällainen asuntomuoto on ainakin jo 1,000 vuotta vanha ja sitkeähenkinen se on.

Ei ole näet tavatonta, että tuollaisia puoleksi maahan upotettuja rakennuksia vieläkin tavataan vakituisina asumuksina.

Sen lisäksi on monin paikoin Suomessa sisäänlämpiäviä savuisia saunoja, joissa talolliset itse kylpevät ja vällaikoina asuu niissä joku köyhä loinen.

Savupirtti onkin seuraava rakennusmuoto. Pyöreistä hirsistä se rakennettiin. Se kohosi jo maanpinnalle — vieläpä kivien päälle. Mutta savupirttikin siirtyy varovaisesti maaemon lämpimästä sylistä, sillä hirsistä tehdyt savupirtit varustettiin multapenkeillä, jotka tekivät asumuksen lämpimäksi kylmänä vuodenaikana.

Vielä sellaisissakin savupirteissä kylvettiin. Eikä siitä ilosta kaiketi tyystin luovottu uudenaikaisemmin tehdyistä savupirteissäkään, joissa oli jo permantokin. Jukolan veljesien joulusauna, josta Aleksis Kivi niin jännittävästi kertoo, ei suinkaan ollut tavaton ilmiö savupirttikulttuurin loistoajalla. Myöhemminhän rakennettiin kyllä saunat erilleen asumuksista.

Kuinka vanha lie sitten suomalaisessa saunassa löylyn otto? Aikakirjoista on vaikea löytää tarkkoja tietoja tästä asiasta.

Roomalainen historioitsija Tacitus kertoo (n. 100 j. Kr.), siis yli 1,800 vuotta sitten germaaneilla olleen tapana heittää pienissä maansisäisissä asunnoissa vettä kuumille kiville. Olivatko he oppineet sen muualta tai olivatko kulkevat kauppiaat, jotka valehtelivat yhtä ja toista, Tacitukselle kertoneet tämän toisille kulkupuheena, sitähän on vaikea enää kontrolloida. Toinen suuri tarinamestari ja historian isä Herodotos manitsee, että skyytit heittivät liinansiemeniä kuumille kiville hikollemistarkotuksessa. Jonkun verran totuutta tässä asiassa on, mutta tietenkin ne olivat suomalaiset, jotka ihastuivat enemmän kuin muut tähän tapaan ja omistivat saunakylvyn yhtä nopeasti kuin myöhemmin bensiinin ja autonkin. Näin siitä päätellen, että germaaneilla enempää kuin muillakaan Länsi-Europan kansoilla ei kiuaslöyly ole käytännössä.

Arabialainen matkailija Ibn Dasta kertoo n. 9-vuosisadalla j. Kr. tulleensa Volgan varrella asuvain suomensukuisten kansojen keskuuteen. Siellä vietiin hänet erääseen majaan, jonne tullessaan miehet toivat kuumia kiviä.

Huoneessa oli lämmin, ja kun kiville heitettiin vettä, tuli niin hirveän kuuma, että täytyi riisua vaatteet pois. Arabialainen riisuuntui myös mutta piti toimitusta jonkunmoisena jumalanpalveluksena, koska miehet alkoivat syntiensä sovituksekst pieksää itseään vihdoilla. Ibn Dasta ei tuntenut rikkoneensa mitään säännöksiä vastaan ja ei ottanut sen tähden vitsoja käteensä. Koko hänen käsityksensä löylykylvyn tarkoituksesta olikin väärä. Vaikka vihtomiseen onkin joitakin taikoja ja uskomuksia liittynyt, eivät esi-isämme milloinkaan ole tahtoneet vihtomisella synneistä vapautua.

Tästä tiedonannosta päättäen voimme muuten väittää suomalaisten kylpeneen yli tuhat vuotta. Luultavasti on se vanhempikin tapa.

Sauna on ollut heimomme puhdistus-, parannus- ja lisääntymispaikka. Saunassahan tulivat ennen lapsetkin maailmaan. Saunassa hierottiin ja kupattiin sekä loitsut luettiin. Tuo vanha sananparsi: "ellei terva, sauna ja viina auta, niin tauti on kuolemaksi" kuvastaa käsityskantaa, joka ei vieläkään ole kokonaan unhoon painunut.

Kalevala kertoo melko tarkoin siitä simaisesta saunasta, jossa seppo Ilmarinen kylpi, ennen lähtöään Pohjolaan. Annikki, tuo kukoistava Ilmarisen sisar, oli lämmittänyt saunan ukonilman iskemillä puilla ja ottanut löylykiviä koskesta, tuonut vettä lemmenlähteestä, heraisesta hetteestä.

Kuinka kauniisti kerrotaankaan sisaren huolenpito veljen kosiosaunasta:

Taittoi vastan varvikosta
Lempivastasen lehosta
Hauteli metisen vastan
Metisen kiven nenässä.

Eikö arvoisat lukijat, teidänkin ala tehdä mieli saunaan, kun ajatellemme, että vastat ovat valmiit, lepoisat, tuoksuvat keskikesän vastat.

Palataksemme seppo Ilmariseen huomautan siitä suurenmoisesta vaikutuksesta, minkä sauna teki nokiseen mieheen, joka

Pesi silmät sirkeäksi
Silmäkulmat kukkeaksi
Kaulansa kananmuniksi
Koko varren valkeaksi
Tuli saunasta tupahan
Tuli tuntemattomana
Kasvot vallan kaunihina
Poskipäät punertavina.

Sanotaanhan meidän päivinämmekin, että ihminen on kauneimmillaan 1½ tuntia saunan jälkeen. Jos siis huomaatte olevanne kaunistumisen tarpeessa, niin menkää saunaan. Minä menen jo huomisiltana.

Kalevalassa kerrotaan kuitenkin saunasta ja riihestä eri rakennuksina, mutta savupirtti säilytti vielä siihen aikaan kun se oli irtautunut saunasta, vanhanmallisen kiukaan jolle saattoi löylyäkin lyödä.

Savupirteissä tavattava takkauuni, jota vaikeammin voi käyttää saunauunina, saapui meille vasta 1,500. luvun lopussa. Sitten 1,600-luvulla jo herraskartanoissa on ollut takkauuneja (takkakiukaita).

Mutta vielä Kristiina-kuningattaren aikoina monet Viipurin kihlakunnan papit asuivat tavallisissa vanhanaikaisissa savupirteissä. Luulen, etteivät he niissä juuri kylpeneet.

Savupirttiin rakennettu takkakiuas oli tietenkin parannus entisestään, mutta siitä tuli tavaton tulenjumalan alttari, joka söi Molokin kitaansa suunnattomasti puita. Mutta puillahan ei ollut arvoa siihen aikaan.

Suomalaiset ovat olleet uutteria kylpemään. Kun keskiaikana katolisuuden vaikutuksesta kylpeminen väheni Keski-Europassa, niin suomalaiset eivät luopuneet saunastaan.

Munkit ja ahdasmieliset katoliset papit pitivät näet kylpemistä sopimattomana ruumiin palvomisena ja irstaana huvitteluna. Mutta katolinen pappikaan Suomessa ei hylännyt saunaansa niinkuin he yleensä eivät luopuneet eukoistaankaan, vaikka jälkimäinen oikeastaan olisi ollut jätettävä. Ristiretkiltä palaavat ritarit alkoivat taas rakentaa kylpyläitä Saksaan, mutta suomalainen sauna ilmestyy Keski-Europaan vasta Suomen poikien mukana, jotka taistelivat Lytzenin ja Breitentenfeltin luona. Ruotsia puhuvat aseveljet olivat luultavasti mukana kylpemässäkin.

Eihän se käynyt tappel ulman sauna. Olisikin hauskaa tutkia, kuinka paljon suomalaisia saunoja oli Saksassa 30-vuotisen sodan jälkeen. Ehkä kylpeminen niissä oli peräti yleistäkin, koska kerrotaan, että papisto siellä rupesi niitä vastustamaan.

Oli aika, jolloin Suomen lääkäritkin toimivat saunaa vastaan, kun he luulivat sen levittävän silmätautetja y.m., mutta kansamme sitkeys ja vanhoillisuus pelasti tämän niin kallisarvoisen perinnön. Harvoin onkaan vanhoillisuus säilyttänyt kansakunnalle tämän suuriarvoisempaa. Myöhemmän ajan lääkärit ovat tietysti asettuneet saunan puoltajiksi ja muistelen, että prof. Kajava-vainaja muutamia vuosia sitten kävi Ruotsissa pitämässä luentoja suomalaisesta saunasta.

Urheilumiehemme ovat halunneet ulkomaalaisten stadionien lähelle tämän meille niin mieluisan huoneen ja Parisin läheisyyteen laittoikin rakennusmestarimme K. Sorri prof. Lindbergin piirustuksien mukaan saunan, jonka hirret olivat savustuneet jo 100 vuotta Hyvinkäällä. Kiukaan kivetkin olivat Suomesta. Rakennusmiehet olivat italialaisia ja ranskalaisia, kertoi rakennusmestari Sorri, jonka kohtalo heitti eteeni vuosi sitten. Tämä on saunamme uusintahistoriaa, joka kertoo oivallisesta saunasta vieraalla maaperällä. Amerikassa on eräs yliopisto rakennuttanut suomalaisen saunan ylioppilailleen.

Mutta vielä muutama sana vähän aikaisemmilta ajoilta. Eräs italialainen matkailija Acerbi kertoo suomalaisesta saunasta. V. 1799 tull hän Turkuun ja matkusti sieltä sisämaahan. Hän lausuu: "Suomalaisten kummallisimpiin tapoihin kuuluu heidän kylpynsä. Jokaisella talonpojalla on asuntonsa vieressä pieni, tätä tarkoitusta varten laitettu rakennus, siinä on yksi ainoa pieni huone, sen sisimmässä osassa on kasa kiviä, joita kuumennetaan, kunnes ne tulevat hehkuvan punaisiksi. Niille heitetään sitten vettä, kunnes huoneessa olijat peittyivät sakeaan savuun. Peräseinä on kaksikerroksinen, jotta useammat saisivat tilaa, ja kun höyry kohoaa ylöspäin, on tietysti kuuminta ylälavalla. Miehet ja naiset kylpevät yhdessä ilman vähintäkään vaatetta päällänsä ja olematta siitä millänsäkään."

Sepä onkin ihmeellistä ulkomaalaisista, että miehet ja naiset kylpevät yhdessä. Suomalaisista ei se ole ollut ihmeellistä. Mutta se olisi kyllä merkillistä, jos meillä kylpiessämme naisväen kanssa, pitäisi olla vaatteet päällä.

Acerbi koetti itsekin kylpeä sisäänlämpiävässä saunassa, mutta ei voinut kuumuuden vuoksi. Hän näki matkoillaan, miten miehet 20 tai 30 asteen pakkasessa piehtaroivat lumihangessa ilkialastomina ja luuli heidän kuolevan seuraavana päivänä. Kun tämä muukalainen talvipakkasessa isoihin turkkeihin käärlytyneenä tuskin tarkeni liikkua ulkosalla, niin sanoi hän, että suomalaiset miehet höyryävinä ja alastomina tulivat riisumaan hänen hevostaan, eivätkä seuraavana päivänä olleet lainkaan kipeitä.

Sitten eräs huomio, joka ei ole Acerbin. Sauna on siitä merkillinen paikka, että siellä ei maailman varmin tiede matematiikkakaan pidä kutiansa. "Jos yksi mies sietää löylyä yhden kipollisen, niin ei suinkaan 4 miestä siedä 4 kipollista. Käskevän valta on lauteilla ja kerta on lyötävä kiellon perästä, ovat vanhoja löylykipparien lauseita.

Samassa loitsuja luettaessa oven saranat voideltiin, ettei herätettäisi ilkeämielisiä haltioita. Loitsija luki esim.: "Ähky poika, ährämölnen, telty suosta, tehty maasta, pantu ilmän Kärkösistä risukoista riivoiteltu, kosken kuohusta koottu, meren vaahesta valettu." Eräitä vuosikymmeniä sitten eräs Hätämaa-niminen tietäjä Piippolan kunnassa ajoi ulos pahoja henkiä hulluista siten, että laati tulen saunan lattialle ja sairaan piti ryömiä tulen yli sekä viikateterän alatse. Karjalassa oli tapana vielä minun lapsuuteni aikana äänen sortumista parantaa saunan lauteilla. Varmemmaksi vakuudeksi oli huudettava räppänästä: "Örö, hoi, ota pois oma länes, anna miulle oma länen." Se oli tepsivä keino.

Vieläpä kuulin miesten lukevan:

"Terve löyly, terve lämmin,
Terve lämpimän lähettäjä.
Nouse lempi liehumaan
Kunnia kupajamaan
Yli kuuen kirkkokunnan
Läpi kappelin kaheksan."

Tämä riittääkin. Vettä kiukaalle ja ison pihauksen jälkeen alkaa varustautua siihen mieluisaan nautintoon, jota vain kotoinen sauna meille antaa!

COOPER & BRODIE

Lakimiehet sekä asioitsijat

HURON CHAMBERS

SUDBURY ONTARIO

Parhaat puvut saatte
ISAAC MÄNNISTÖN
Räätäliliikkeestä
Vanhat puvut korjataan ja prässätään.
59 Lorne St., Sudbury, Ont.
Puhelin 583W.

Sappitauti

on viime vuosina syystä tai toisesta näyttänyt suuresti lisääntyvän Amerikassa.

Sen oireet ovat: Yhtämittainen vatsan kovettuminen . . . Päivittäinen päänsärky . . . Vatsan täyteläisyys, yleinen kipu syöntiaikojen välillä, sekä unettomuus, ja tuskaa sydämen kohdalla.

Tämä taas, ajan mittaan, voi aikaansaada verisuonten kalkkiutumisen ja korkean verenpaineen, sekä ennenaikaisen vanhuuden.

Apteekkari Lignell on nyt valmentanut lääkkeen siihen nimeltä "Sappi lääke" No. 33.

Täysi hoito lähetetään postivaapaasti, hinta $2.50.

—Lignellin Apteekki on suurin—
P. A. LIGNELL C., Superior, Wis.
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

Suomen
Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan virallisille edustuksille kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa arkistoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomeen kannalta siihen kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland
1410 Stanley Street, Montreal.
Room 918
(Corner St. Catharine and Stanley)
AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Koste, Port Arthur, Ont. — Adjo Saarimäki, 319 Bay St., Toronto Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Fransai, Box L, Copper Cliff, Ont. — Charles E. Magnusson, 54 Dock St., Saint John, N.B. — G. W. Törnroos, 551 Howe St., Vancouver, B.C.

A. NIEMI,
Tähtikaupan yläkerrassa
Tel. 499 — Box 2034 — Sudbury
Valokuvaustyötä kaikesta lajista. Suurennuksia ja rammia.

Suomalainen
KAMPAAMO
JA
PARTURILIIKE
sijaitsee
Noranda Hotellissa
Ammattitaitoinen työ.
NORANDA, QUE.
Kohtuulliset hinnat.

Cafe and Restaurant
KARJALA
KAHVILA JA RUOKALA
Tarjoillaan päivällisiä kaiken päivää, halvat annokset.
JOHN KOUHIA
910 Cathedral St., Montreal, Que

ONNITTELUT

"Työläisurheilijain Jouluun"

Työläisurheilijat ja urheiluliikkeelle myötämieliset! Lähettäkää punainen taisteluterveh dyksenne kaikille työläisille Canadassa ilmestyvän suomenkielisen joululukemiston "TYÖLÄISURHEILIJAIN JOULUN" välityksellä. Julkaisu tulee leyiämään tuhansiin työläiskoteihin ympäri Canadan, joten siihen kannattaa taisteluterveisensä panna.

Erikoisesti kehoitamme lähettämään ryhmäonnitteluja järjestöistä, kämppäkunnilta, työpaikkasakeilta, seurojen taikka järjestöjen erikoisjaostoilta y.m. Tällaiset ryhmät voivat laittaa erikoisen onnitteluilmoituksensa. Ilmoitushinnat ovat kahdeksasosa sivulta 4 doll., neljännessivu 7 doll., puoli sivua 12 doll. ja koko sivu 20 doll.

Lähettäkää taisteluterveh dyksenne "Työläisurheilijain Jouluun"!

Ilmoitukset ja onnittelut lähetettävä marrask. 1 päivään mennessä osotteella: Työläisurheilijain Joulun konttori, Box 69, Sudbury, Ont.

Asiamiehet ja toverit, huolehtikaa lehtenne levityksestä!

Rostovin jättiläinen (Neuvostoliitossa)

Selmashstroita rakennettiin ilman ulkomaan apua, "ilman amerikalaista".

Selmashstroin rakensivat kaiken itse.

Ja tämä juuri onkin suurin myönteinen puoli, sillä tässä me tarkastimme voimamme ja kultarupla jäi neuvostovaltion taskuun. Selmashstroi on kirjaimellisesti pioneeri äärettömässä ja ennenkuulumattomassa mittakaavassa suoritettavassa rakennustyössä. Sen kokemuksista, sen kielteisistä ja myönteisistä puolista ottavat oppia toiset.

Tehtaan rakennustyön suunnitelman perustana oli tuotannollinen ohjelma, joka hyväksyttiin 9 p. helmikuuta v. 1926. Myöhemmin tehdyt muutokset tuotannolliseen ohjelmaan eivät muuttaneet, lukuunottamatta muutamia poikkeustapauksia, Selmashstroin yleistä rakennussuunnitelmaa. Mutta sittenkin, jos suunnitelman alussa tuotannollinen ohjelma ja teknologinen suunnitelma täydellisesti määrittelivät rakennustyön kulun, niin tuotannolliseen ohjelmaan tehdyt muutokset ja verstaiden teknologisen suunnitelman uudelleen suunnittelu johtivat siihen, että verstasrakennukset rakennettiin aivan perustasta asti uudelleen.

Mitä on Selmashstroi, ja voidaanko sitä nimittää jättiläismäiseksi rakennustyöksi? Kyllä voidaan.

Yli 50 teollisuusyksikköä, joissa on sellaisia tehdasverstaita, joiden pinta-ala on 3 ha. Yleinen pinta-ala on yli 120 ha, mutta jos otamme huomioon työläisten asuinrakennuksienkin pinta-alan, niin tehtaan yleinen pinta-ala käsittää 257 ha.

Koko jättiläistehdas jakaantuu 4 perusryhmään: koneiden osia valmistavat verstaat; kokoonpano-mekaaniset verstaat; apuverstaat ja apuvälineitä tuottavat verstaat: tehtaan tarpeita palvelevat verstaat.

Työläisten asuinrakennukset sijaitsevat ulkopuolella tehtaan alueen.

Jättiläistehdas ei käsitä ainoastaan yksinkertaisia verstaita, vaan siinä ovat verstaat, joita voidaan hyvällä syyllä nimittää hoveiksi.

Ennenkaikkea valon määrä ja pinta-ala yhtä työläistä kohti määrittelevät verstaan mukavuuden työn suoritukseen ja työläiseen nähden. Valomäärä Rostovin maatalouskoneita valmistavassa tehtaassa käsittää 8—12 pros. verrattuna avonaisella paikalla olevaan valoon (ulkoilmassa).

Samaa voidaan sanoa suhteessa pinta-alaan jokaista työläistä kohti, koneiden sijaitsemiseen ja apuvälineisiin. Lukuisissa verstaissa koneita ei käytetä yhteisesti. Esim. tuotantovälineitä valmistavassa verstaassa jokaisella koneella on oma moottori.

Tapaturmien poistamisen tekniikka on korkealla asteella verrattuna vanhoihin ja toimiviin tehtaisiin.

Tämän lisäksi jokaisella verstaalla on oma ruokala ja sen yhteydessä punanurkka ja kooperatiivin kauppakoju. Näihin ruokaloihin ruoka tullaan tuomaan tehdaskeittiöstä termosastioilla. Punanurkat ovat varustetut radioilla, lehdillä ja a

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 30 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajain tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

SUDBURY, ONT.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKA-talon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 365. Pestävät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

SIISTIÄ KAHDEN HENGEN huoneita vuokrattavana. 189 Pine St. Phone 2221. Leonard Erikson.

PORT ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vindermere Ave., Port Arthur, Ont.

KELLOSEPÄN TYÖTÄ TEEN huolella kotonani Rosedalessa, Junot Ave., Dawson Road. Työ taataan. Peter Ravelin.

FORT WILLIAM,

C A. STENBACK, VÄLITTÄÄ ostajille ensiluokan lihaa Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä, 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M Maine ja S Väyrynen.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370. Victoria Block, Fort William.

TIMMINS, ONT.

JIMMS HOOKER and DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P

Talo myydään

käteismaksulla halvalla

sisältää 6 huonetta ja kylvyn. Autotalli, talli ja vaja 32x15. Omistaja poistuu kaupungista.

33 Ontario St., Port Arthur, Ont. (239)

Huomioon!

Kaksi tyttöä, kokki ja tiskari, haluaisi paikkaa kämpälle. Tottuneita ja tulevat toimeen kielessä.

Vastaus:

176 Huron St., Toronto, Ont.

Nimimerkki (Odottava)

F. C. Fracer

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block

Vastapäätä Cochranen rautakauppaa

Phone 157
SUDBURY, ONTARIO

HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä nykyään oleskelee **Aato Karvonen**, kotoisin Evijärveltä. Jos huomaat tämän niin ole hyvä ja heitä kirjeellä. Asian ehkä arvaat. Osoite:

Viktor Aho,
Box 624, South Porcupine, Ont.
(241)

Haluaisin tietää missä nykyään oleskelee serkkuni **Martta Johanson**, joka on kolmatta vuotta takaperin tullut Suomesta Canadaan, kotoisin Helsingistä. Jos huomaat tämän, ole hyvä ja ilmoita osoitteesi serkullesi.

Y. I.,
Mobert C.P.R., Mile 18½, Ont.

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää missä nykyisin vaeltaa tuttavani **Erkki Siekkinen.** Oleppa ystävällinen ja anna osoitteesi heti ensitilassa.

Viktor Fränti
Box 124, Copper Cliff, Ont.
(239)

MATTI JALKA,

sinä keväällä jätit poikasi minun hoidettavakseni, etkä ole sitten mitään tietoa antanut asioistasi. Ellet sinä 30 vuorokauden sisällä tule selvittämään näitä asioita, olen pakoitettu kääntymään virkavallan puoleen, ja voivat hommata poikasi lastenkotiin. (239)

Jaakko Ekola
Box 357. South Porcupine, Ont.

Kahvila-Ruokala FINLANDIA

20 Durham St., Sudbury, Ont.
Avoinna klo 6 ap. klo 1 yöllä.
LUNSSEJA SAATAVANA

Tänään Saapunut

COLUMBIA LEVYUUTUUKSIA

Leo Kauppi:
3161 Oi, Aino . . . — Amalia.

Matti Jurva:
3162 Pidetty mies — Kuti, kuti . . .

Jennie Anderson:
3163 Vanha raita.— Tuutulaulu.

Vapauden Kirjakauppaan

Sudbury

PALVELIJATARYHDISTYKSEN kokous tänään, perjantaina, Liberty-haallila kello 8 illalla. Paljon tärkeitä asioita.

KISAN VOIMISTELUHARJOITUKSET

V.- ja U.-seura Kisan voimisteluharjoitukset ovat toistaiseksi seuraavasti: **Miehille** sunnuntai-aamuna kello 10. **Naisille** torstai-iltoina 7.30—8.30. **Pikkupojat** tiistaina ja torstaina kello 5 i.p. **Pikkutytöt** keskiviikkona ja perjantaina kello 5 i.p.

Jäsenet, alkakaahan käydä voimistelemassa säännöllisesti. Johtajina toimivat: naisille T. Tenhunen, pikkutytöille M. Suutarinen, miehille P. Häkkinen ja L. Salo, pikkupojille L. Hjorth. Telinevoimistelua johtaa K. Honkanen.

Ensiviikolla alkaen ja siitä lähtien ovat harjoitukset säännöllisesti mainittuina aikoina.

Johtokunta.

OIKAISU

Viime viikolla mainittiin paikkakyntamme uutisissa, että Väinö Friiman oli joutunut juopuneena autolla ajamisesta 10 päiväksi vankeuteen ja menettämään ajokorttinsa. Uutinen oli sikäli väärä, että Friiman ei menettänyt ajolupaansa, vaan annettiin se hänelle takaisin rangaistuksen kärsittyään.

MUSIIKKIPUOLEN JÄRJESTELY SUDBURYN OSASTO 16:STA

Heti alkavan syys- ja talvitoiminnan musiikkipuoli on nyt järjestetty seuraavasti:

Sekakuoro, jonka johtoon valittiin viimetalvinen johtaja Ahlfors, alkaa harjoittelemaan heti. Harjoitukset tullaan pitämään varsinaisesti joka tiistai- ja torstai-ilta. Ajasta lähemmin määrittelee kuoro itse.

Nuoriso-orkesteri. Samoilla perusteilla kuin viime talvenakin. Johtajana toimien viimetalvinen johtaja J. Lind. Harjoitukset tulee olemaan joka tiistai-ilta ja sunnuntai-aamusin kello 10.

Soittokunta, johtajana toimien Carl Sundholm. Harjoitukset tullen olemaan joka keskiviikko-ilta.

— Nyt kun olemme taas saaneet järjestetyksi tämän tärkeän puolen, nim. musiikillisen pyrkimyksen, laulu- ja soittoineen näin etukäteen lupaavalta näyttävään suuntaan, niin toivoisin puolestani että niin valitut johtajat kuin laulajat ja soittajat koettaisivat jokainen vointinsa mukaan edesauttaa näitä pyrkimyksiä. Meidän on aina pidettävä mielessämme se seikka selvänä, että joukkoliikkeiden harrastukset, niiden monien eri pyrkimysten menestyminen ei riipu niin paljon yksilöistä kuin joukoista itsestään. Myöskin se seikka on aina pidettävä visusti mielessänne että nämä laitoksemme ovat järjestyneen työväenliikkeen elimiä joissa ei saa koskaan tulla yksilöpyyteet esille. Sillä niin pian kuin ne saavat sellaisen muodon on niiden onnistuminen epävarmaa ja epä-proletaarista. — K. G. A—.

UUSI KANSAKOULU

Valtuusto on myöntynyt kansakoululautakunnan pyyntöön yhden koulun rakentamisesta kaupunkiin kuluvan syksyn aikana. Kustannusarvio on 53,000 dollaria. Koulu tullaan rakentamaan St. Brändon kadulle. Mainitulla alueella onkin koulun puute kipeä, sillä noin 75:lle lapselle ei ole voitu valmistaa tähän mennessä sijaa koulaissa ensinkään.

MAKSUPÄIVÄN VIETTOA

Eilen aamulla oli Sudburyn poliisioikeudessa syyte esillä Joe Pavlacon'ia vastaan haavoittamisesta. Edellisenä iltana olivat muutamat slaavilaisiin kansallisuuksiin kuuluvat miehet pitäneet remuelämää talossa 134 Minto St. Jostakin syystä aikaneen riidan kehittyvä tappeluksi tarttui Pavlacon veitseen haavoittaen vakavasti kahta miestä molemmat tullen viedyksi sairaalaan. Asian käsittely lykättiin viikolla.

VÄKIJUOMASAKKOJA

Viime keskiviikko-iltana pistäytyivät maakuntapoliitit Wahnapitaen hotelliin onnistuen tällä kertaa saamaan yhden henkilön syytteeseen väkijuomien luvattomasta hallussapidosta. Pekka Koski nimittäin tunnusti omistavansa määrän laittomasti hankittuja väkijuomia. Eilen häntä sakotettiin 100 dollaria ja kulut Copper Cliffin poliisioikeudessa.

Sudburyn poliisioikeudessa sakotettiin Otto Ylöstä 100 dollaria ja kulut, kun tuli todistetuksi, että Ylöselllä, joitakin viikkoja sitten sattuneen auto-onnettomuuden tapahtuessa oli ollut väkijuomia autossaan. Vastaaja väitti juomien kuuluneen kahdelle autossaan matkustajana olleelle miehelle, mutta ei se kelvannut puolustukseksi. — Syyte Ylöstä vastaan hurjasta ajosta, syyte nousten mainitusta onnettomuudesta Copper Cliffin tiellä, alistettiin piirituomarin eteen.

Uutta! LEVYJÄ Uutta! Saapunut tänä aamuna

MATTI JURVA:
3162—PIDETTY MIES
KUTI KUTI . . . — Valssi

JENNY ANDERSON:
3163—TUUTULAULU
VANHA RAITA

LEO KAUPPI:
3161—OI AINO
AMALIA

HAMARIN MUSIIKKIKAUPPA

ELM- ST. SUDBURY, ONT.

SEKIN on hyvä kuin sanoo "ei" — mutta sanokaa se oikealla ajalla. Sanokaa "yes" kaikille tulipalovakuutuksille, niin sanotte "yes" niille, jotka haluavat rakentaa teille uuden talon tulipalon sattuessa.

PHONE 2131
J. A. ERICKSON
INSURANCE
HURON CHAMBERS SUDBURY, ONT.

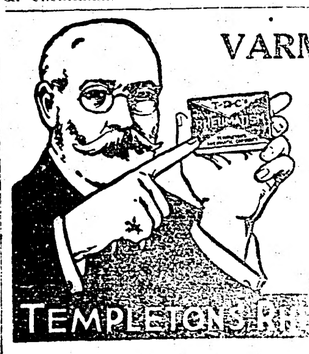

VARMA, NOPEA APU REUMATISMILLE

hermotaudille, sciaticalle, lannetaudille, päänkivulle, hermotulehdukselle

Hankkikaa 50c tai $1.00 laatikko Templeton's Reumatic Capsules teidän kauppiaaltanne tai lähettäkää 15c runsasta koelähetystä varten. Templetons, 122 King St W., Toronto 2, Ont.

TEMPLETON'S REUMATIC CAPSULES

THE LEADER

Mainarien "SAFETY" (Turvallisuus) Kenkiä

7 tuuman varsilla $4.95 — **10 tuuman varsilla** $5.95

Tämä on uusi mainarien turvallisuuskenkä, jonka on hyväksynyt International Nickel Co. Kengät ovat valmistetut raskaasta, pehmeästä, taipuvasta nahasta, uuden "turvallisuus" kärjen kanssa, raskaat kaksinkertaiset ulkosuojat, tiheästi anturanauloilla varustetut nahkapohjat sekä hevosenkengän mallinen teräslaatta koroissa. Ensimäinen oikea työkenkä, tehty erikoisesti mainaria varten. Kenkä, joka kestää pahemmatkin koetukset.

Katsokaa niitä näyteikkunaltamme

A. SILVERMAN

19 Elm Street (THE LEADER) Sudbury, Ontario

Myymällä eniten — Myymme halvemmalla Ostamalla eniten — ostamme halvemmalla

Kiuvassauna

Paras reumatismille. Hyvät hierojat. Auki: miehille perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina päivällä. Naisille: Perjantaina ja sunnuntaina 6—12 ip.

36 Sandre Ave., Toronto. (P)

Vuokrataan

2 kalustamatonta huonetta sopiva pienelle perheelle. Lähellä Froodin tietä. Kysykää

346 Bartram St.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.

EMIL JOHNSON
78 Edmond Lane
SUDBURY ONTARIO

Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

Suomalaiset!

Kun tulette (Cochreiniin)) niin kysykää

FINLAND HAUSSIA

Siellä saapi purasta ja petin 'del' vartil'.

Viiden minuutin kävely asemalta. Leikin sivua oikealle.

Toveruudella

V. Roberson
Box 431, Cochrane, Ont.

Timminsin työläisten uusi tilava ajanmukainen osuusruokala

Ruokaa saatavana aterioittain, päivittäin sekä viikottain. Asuntoja myöskin vuokrataan lyhemmäksi sekä pitemmäksi aikaa.

TIMMINSIN TYÖLÄISTEN OSUUSRUOKALA
49—3rd Ave., Timmins, Ont.

Sulettuja ja avonaisia autoja saatavana.
Puhelin 121

YELLOW TAXI

Yöllä ja päivällä
Walter Luoma, Sudbury

RÄÄTÄLINLIIKE

J. A. PIRNEKSEN
11 Bruce Ave., Box 179
South Porcupine — Ontario

Kaikenlaatuista räätälinalaan kuuluvaa työtä tehdään. Hyvä työ ja halvat hinnat. (P

Arvi Kingelin

antaa

Viulun opetusta

15 SEATON STREET.
Toronto, Ont.
Iltasin puhelin Elgin 8018
Puhelin päivällä Elgin 6788

HIIHTÄJÄT HUOM.!

VALMISTAMME ensiluokkaisista puista suomalaismallisia SUKSIA, yli kymmenen vuoden kokemuksella

Hinta: Ensiluokan Murtomaa-, Kajaanin ja Haapaveden suksilla		On myöskin pienempi määrä toisenluokan suksia Hinta:	
9 jalan	$10.50	9 jalan	$7.50
8½ „	$10.00	8½ „	$7.00
8 „	$9.50	8 „	$6.50
7½ „	$9.00	7½ „	$6.00
7 „	$8.25	7 „	$5.50
6½ „	$7.25	6½ „	$5.00
6 „	$6.50	6 „	$4.50
Lasten sukset, hinta:		**Sauvat, hinta:**	
6 jalan	$3.00	5—5½ jalan	$2.75
5 „	$2.50	4½ jalan	$2.50
4 „	$2.00		

ASIAMIEHIÄ OTETAAN, kysykää asiamiespalkkiota

NORTHERN SKI FACTORY, 581 Central Ave., Sudbury, Ont.
Veljekset Pajala

Miksi maksatte vuokraa,

kun voitte ostaa oman kodin niinkin vähällä kuin $950.00, josta vain pieni osa käteen ja loppu kuten vuokra? Myytäväksi on jätetty kaksi pientä asuntoa, hinnat $950.00 ja $1050.00, molemmat helpoilla ehdoilla. Myös isompia taloja ja rakennustontteja iso valikoima.

Maa vakaisin,

sanotaan sananlaskussa. Minulle on jätetty myytäväksi useita farmeja, jotka myydään halvalla hinnalla ja hyvillä maksuehdoilla. Useissa on koko hyvät rakennukset ja ehdottomasti parhaat maat mitä tällä ympäristöllä tunnetaan. 15 näista farmeista sijaitsee noin viidentoista mailin sisällä Sudburysta; hyvät tiet joka farmille. Käykää tiedustelemassa, milloin hyvään teille sopii.

J. A. Erickson

HURON CHAMBERS SUDBURY, ONT.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

KÄHERTÄJÄ

644 Lagauchetiere St. W.
MONTREAL, QUE.
Puhelin Lang, 2910.

U. ELORANTA

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA
miehille, naisille ja perheille saatavana

Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.

Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

LÖYNY KELLOJA KULTA
S. E. P. PÄ
115 Robertson Street, Fort William

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.
Puhelin 2466

Hiuksen Lähtö

Resepti No: 750, estää hiuksen lähteminen, se estää pääkehnä ja kutkelma.

Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnalla.

Osote: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

Northern Baking Co.

Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.

Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

ATLANNIN PURJEHDUKSIA

LIVERPOOLIIN

Lokak. 17| Marrask. 14 ..... DUCHESS OF RICH
Lokak. 24| Marrask. 21 ..... DUCHESS OF A
Lokak. 31| Marrask. 26 ..... DUCHESS OF BE
Marrask. 7 ..... DUCHESS OF

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Lokak. 15| Marrask. 15 ..... MONT
Marrask. 28 ..... MONT

BELFASTIIN—GLASGOWIIN

Lokak. 11 ..... MINNE
Lokak. 17| Marrask. 14 ..... *DUCHESS OF RICH
Lokak. 24| Marrask. 21 ..... DUCHESS OF A
Lokak. 29 ..... MONT
*Lokak. 31| Marrask. 26 ..... DUCHESS OF BE
Marrask. 7 ..... DUCHESS OF
*Ei poikkea Belfastissa.

ANTWERPIIN

Lokak. 15| Marrask. 15 ..... MONT

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kaikenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific

Maailman suurin matkustus järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.
Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää Canadian Pacific Expressin välityksellä.

Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit, Hi
$300 — helpoilla ehdoilla.
Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.

GERALD A. FOOT
PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ON

Viettäkää Joulu vanhassa kodissanne

Matkustakaa Valkosen Tähden linjalla yhtymällä yhteen henkilökohtaisesti johdettuihin huvimatkoihin, suurilla laivoillam Calgaric Montrealista, marrask. 13 p. Johtajat: Mr. S. C. Melville, Sas., ja Mr. J. S. Bolf, Montreal.

Megantic Montrealista marrask. 27 p. Johtajat: Jan Beblav Queen St. West, Toronto, Mr. Douglas, 153 Queen St. W., Toron Joseph Windisch, P.O. Box 1630, Saskatoon, Sask., Mr. J. H. 1256 City Hall Ave., Montreal, ja Mr. Alex A. Kalen, 1456 Cit Ave., Montreal.

Westernland Halifaxista jouluk. 7 p. Mr. Leonid Sikevych tävä matkustaja-agentti, White Star Line, Toronton konttori

Edestakaisia pilettejä myydään näihin huvimatkoihin, maita varten.

Lähempiä tietoja varten kirjoittakaa tai käykää tiedustel keneltä tahansa ylläolevilta matkan johtajilta tai missä tahansa Star linjan allaolevissa konttoreissa.

224 Portage Ave., Winnipeg.
McGill Building, Montreal
Pacific Building, Vancouver
145 Prince Wm. St., St. John
55 King St. E., Toronto
Jasper & 100th S Edmonton
St. Paul Building, Halifax
53 Dalhousie St., Quebec

WHITE STAR LINE CANADIAN SERV

VOIMAN LINNA

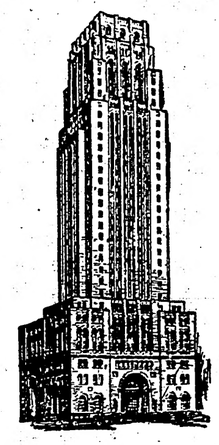

TÄSSÄ on kuva THE CANADI BANK OF COMMERCE pääko torista, Torontossa. Se on kork rakennus Canadassa.

TÄLLÄ pankilla on lähes 800 ha konttoria Canadassa, sekä konttore muissakin maissa.

THE CANADIAN BANK OF CO MERCE varat ovat lähes $800,000,0 joka on takaus tallettajien turva suudesta.

TALLETTAMALLA $1.00 tai en män voitte avata säästötilin läh mässä konttorissa. Saatte pankki jan josta näette paljonko aina ta tatte tai otatte ulos.

OTTAKAA pankkikirja jo ensi supänä.

THE CANADIAN BANK OF COMMERCE

MAKSETTU PÄÄOMA $30,000,000
VARARAHASTO $30,000,000

TORONTON KULUTTAJAT

Käyttäkää ainoastaan oman liikkee ne tuotteita.

Toronton Työväen Osuusliike valm taa kaikkia leipomoalaan kuuluvia t varoita. Merkkipäivä- y.m. tilauks suoritetaan huolella.

TORONTO WORKERS CO-OPERATIV
448 Queen St. W. Puh. Trinity 2